

ՍՈԿՐԱՏ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

2

Հանրակրթական հիմնական դպրոցի
2-րդ դասարանի դասագիրք

ՄԱՍ 2

ԶԱՆԳԱԿ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ • 2023

 Բանավոր առաջադրանքներ:

 Գրավոր առաջադրանքներ:

 Կանաչ առաջադրանքները քեզ համար կանաչ

 ճանապարհի կհարթեն դեպի մաթեմատիկայի հետաքրքիր աշխարհը:

Այս նկարի առկայության դեպքում մի քանի անգամ ուշադիր դիտիր առաջադրանքը, ծածկիր այն, կատարիր առաջադրանքը: Ստուգիր ստացածդ արդյունքը:

- Այս նշանի առկայության դեպքում փորձիր բացահայտել օրինաչափությունը և ավելացնել ևս մեկ առաջադրանք:

ՀՏԴ 000

ԳՄԴ 000

Մ 000

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ 2: Մաս 2: Հանրակրթական հիմնական դպրոցի 2-րդ դասարանի դասագիրք / Ս. Մկրտչյան.— Եր.: «Զանգակ» հրատ., 2023.— 96 էջ:

Մ 000

ՀՏԴ 000

ԳՄԴ 000

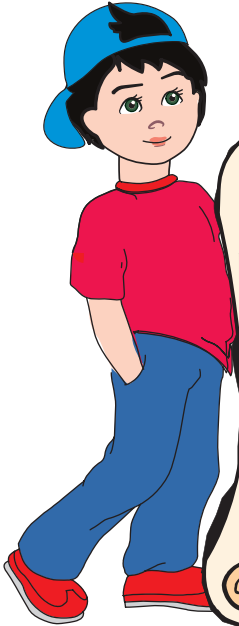
Դասագրքին կից տեսաձայնային նյութերը կարող եք գտնել շապիկին պատկերված QR կոդի միջոցով կամ հետևյալ հղումով.
www.zangak.am/9789939990262

Դասագրքի էջերում տեղադրված QR կոդերը համապատասխան նյութերի անմիջական հղումներն են:

ISBN 978-9939-99-026-2

© Ս. Մկրտչյան, 2023
© «Զանգակ-97» ՍՊԸ,
2023

Բարև, ես
Այգն եմ:

Ամբողջ տարվա
ընթացքում մենք
միասին ենք
լինելու:

Իսկ ես
Անին եմ:

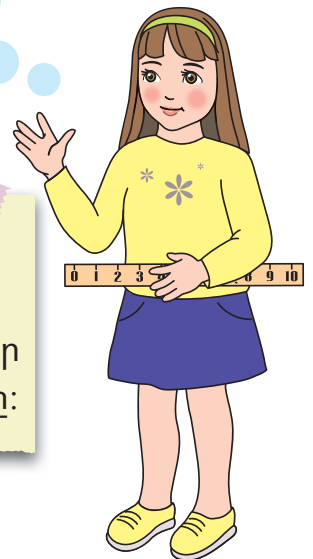
Մաթեմատիկայի
զարմանալի
աշխարհը
մեզ է
սպասում:

Ես Աշոտն
եմ

Եթե ուշադիր հետևես մեր
խորհուրդներին, ապա
մաթեմատիկայի խորհրդավոր
աշխարհը կդառնա նաև քոնը:

Ես էլ
Աննան եմ

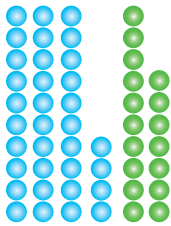
ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Միավորների գումարը
1 տասնյակ և 5 միավոր է:

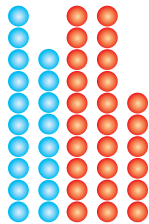
Տասնյակների գումարը կլինի՝
3 տ. + 2 տ. + 1 տ. = 6 տ.

$37 + 28 = 65$

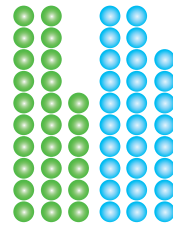
1 Օգտվելով պատկերից՝ հաշվիր գումարը:

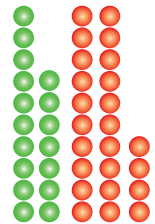
$34 + 17$

$18 + 26$

$26 + 28$

$17 + 24$

2 Հետևելով օրինակին՝ նախ պատկերիր, ապա հաշվիր:

- $33 + 28$
- $27 + 43$
- $18 + 26$
- $23 + 8$

- $42 + 39$
- $27 + 38$
- $16 + 44$
- $36 + 7$

Օրինակ՝ $37 + 26$

1տ.

$37 + 26 = 63$

ԲԱՌԱՍՐԱԿ

- 3** Դասարանին ներկայացրու երկնիշ թվերի գումարման քայլաշարը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱԿ

- 4** Հետևելով Անիի օրինակին՝ հաշվիր գումարները:

$$\begin{array}{l} 38 + 24 \\ 27 + 43 \\ 56 + 24 \\ 25 + 26 \end{array}$$

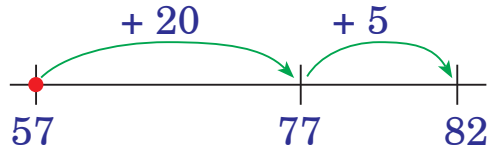
$$\begin{array}{l} 29 + 42 \\ 76 + 14 \\ 67 + 25 \\ 46 + 45 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 57 + 20 = 77 \\ 77 + 5 = 82 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 57 + 25 = 82 \\ \quad \swarrow \quad \searrow \\ \quad 20 \quad 5 \end{array}$$

Դու՛ր էլ փորձիր օգտվել գծապատկերից:

- 5** Հետևելով Սոնայի օրինակին՝ հաշվիր գումարները:

$$\begin{array}{l} 26 + 65 \\ 46 + 45 \\ 67 + 25 \\ 26 + 66 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 28 + 32 \\ 49 + 14 \\ 27 + 56 \\ 67 + 27 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 50 + 20 = 70 \\ 7 + 5 = 12 \\ 70 + 12 = 82 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 57 + 25 = 82 \\ \swarrow \quad \searrow \quad \swarrow \quad \searrow \\ 50 \quad 7 \quad 20 \quad 5 \end{array}$$

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

6 Հետևելով օրինակին՝ տասնյակներից մեկը վերածիր միավորների:

Օրինակ՝

$$74 = 6 \text{ տ. } 14 \text{ մ.}$$

$$70 = 6 \text{ տ. } 10 \text{ մ.}$$

Թվերը գրիր նվազման կարգով:

7 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{aligned} 52 + 23 + 8 \\ 34 + 23 + 7 \\ 53 + 18 + 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 55 - 21 + 23 \\ 77 - 52 + 13 \\ 66 - 24 + 18 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 53 - 21 - 11 \\ 77 - 22 - 15 \\ 86 - 22 - 24 \end{aligned}$$

8 Գծիր 7 սմ կողմով քառակուսի և հաշվիր նրա կողմերի երկարությունների գումարը:

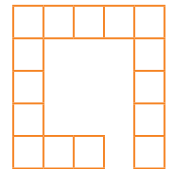
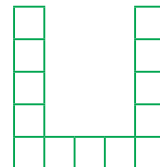
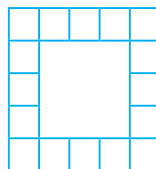
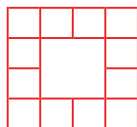
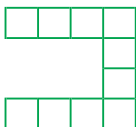
9 Գծիր 4 սմ և 6 սմ կողմերով ուղղանկյուն և հաշվիր նրա կողմերի երկարությունների գումարը:

Քանի եղանակով կարարեցիր հաշվարկները: Դրանք ներկայացրո՛ւ դասարանին:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ ԵՆՔ

10 Քանի վանդակ է անհրաժեշտ ամբողջական քառակուսի ստանալու համար:

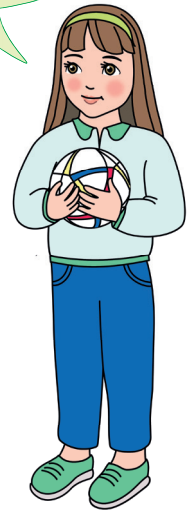

11 Թիմով միացե՛ք Աննայի առաջարկած հետազոտությանը:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

Ուշադրություն
Միավորները հաշվելիս
տասնյակների շարքը
փոխվում է:

$34 + 28 = 62$

$32 + 45$
 $41 + 26$
 $72 + 15$
.....

$23 + 62$
 $50 + 34$
 $85 + 12$
.....

Ունեցե՛ք ձեր թիմի
կարգախոսը:

Օրինակ՝

**Մեկը՝ բոլորի համար,
բոլորը՝ մեկի:**

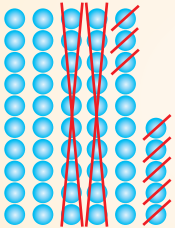
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Մի քանի նախադասությամբ նկարագրիր ձեր խմբային աշխատանքը:

- Որքանո՞վ է խմբով աշխատելը քեզ դուր գալիս:
- Կա՞ մի բան, որ կցանկանաս փոխել խմբում:
- Խմբի անդամները որքանո՞վ են օգնում միմյանց:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

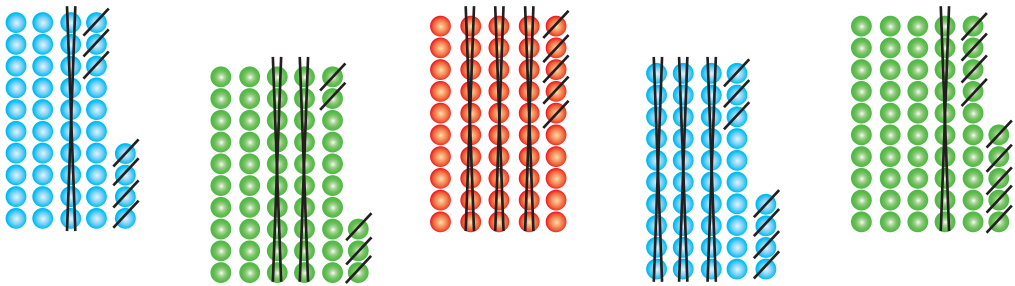
$55 - 28$

Տասնյակներից մեկը վերածում ենք միավորների:

$55 - 28 = 27$

12 Յուրաքանչյուր պատկերին համապատասխան՝ կազմիր հավասարություն:

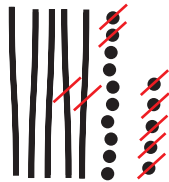
13 Հետևելով օրինակին՝ նախ պատկերիր, ապա հաշվիր:

Հեշտ կլինի, եթե տասնյակներից մեկը պատկերես միավորների տեսքով:

33 - 24
42 - 15
62 - 56
30 - 12

42 - 34
21 - 12
34 - 15
40 - 24

Օրինակ՝ $65 - 27$

$65 - 27 = 38$

ԲԱՌԱՍՐԱԿ

14 Դասարանին ներկայացրու երկնիշ թվերի հանման քայլաշարը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱԿ

15 Հետևելով Անիի օրինակին՝ հաշվիր տարբերությունները:

$$32 - 24$$

$$61 - 47$$

$$56 - 25$$

$$100 - 24$$

$$63 - 45$$

$$72 - 34$$

$$65 - 45$$

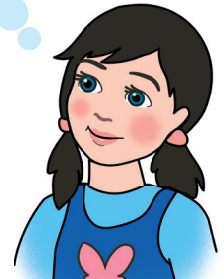
$$100 - 28$$

$$83 - 37 = 46$$

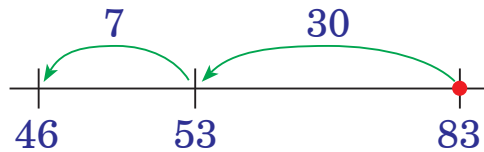
$$30 \quad 7$$

$$83 - 30 = 53$$

$$53 - 7 = 46$$

Դու՛ր էլ փորձիր օգտվել գծապատկերից:

16 Գտիր անհայտ գումարելին:

$$32 + \square = 52$$

$$26 + \square = 43$$

$$46 + \square = 67$$

$$\square + 71 = 92$$

$$\square + 24 = 42$$

$$\square + 35 = 60$$

$$41 = \square + 20$$

$$66 = \square + 17$$

$$80 = \square + 31$$

17 Գտիր անհայտ բաղադրիչը:

$$32 - \square = 22$$

$$86 - \square = 43$$

$$46 - \square = 27$$

$$\square - 71 = 22$$

$$\square - 24 = 48$$

$$\square - 35 = 45$$

$$41 = \square - 20$$

$$66 = \square - 17$$

$$50 = \square - 31$$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

- 18** Մեղրը տակառի հետ 42 կգ է:
Դատարկ տակառը 7 կգ է:
Որքան մեղր կա տակառում:

- 19** Արջերի որոշ տեսակներ կարող են ապրել մինչև 32 տարի, իսկ առյուծները՝ արջերից 15 տարի քիչ:
Քանի տարի կարող են ապրել առյուծները:

- 20** 33, 44, 55 թվերից յուրաքանչյուրը տրոհիր երկու գումարելիների այնպես, որ գումարելիներից մեկը լինի 25:

- 21** Պարզիր, թե որ թվին է փոխարինում յուրաքանչյուր պատկեր:

$$\heartsuit + \heartsuit = 4$$

$$\heartsuit + \heartsuit = 20$$

$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 6$$

$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 30$$

$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 8$$

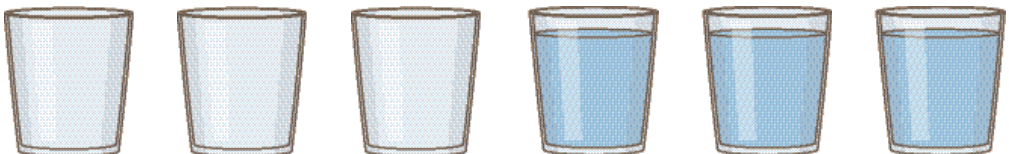
$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 40$$

$$\heartsuit + \heartsuit = 10$$

$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 15$$

$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 20$$

- 22** Առաջին 3 բաժակները դատարկ են: Առանց բաժակները տեղափոխելու դատարկ և լիքը բաժակները դասավորիր՝ մեկուկես հերթականությամբ:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ ԵՆՔ

23 Աստղանիշը փոխարինե՛ք այնպիսի թվանշանով, որ ստանաք հավասարություն:

$$7 * + 2 = 78$$

$$* 8 + 3 = 41$$

$$3 * + 8 = 39$$

$$* 4 + 8 = 52$$

$$2 * + 5 = 28$$

$$* 6 + 5 = 81$$

Հիշե՛ք

Այս սրահում թիմային աշխատանքն է կարևոր:

24 Հաշվե՛ք արագ:

$$53 + 7 = 60$$

$$53 + 17 =$$

$$53 + 27 =$$

$$53 + 37 =$$

.....

$$53 + 19 =$$

$$53 + 20 = 73$$

$$53 + 21 =$$

$$53 + 22 =$$

.....

$$53 - 19 =$$

$$53 - 20 = 33$$

$$53 - 21 =$$

$$53 - 22 =$$

.....

Ի՞նչն օգնեց ձեզ արագ հաշվելուն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Մի քանի նախադասությամբ նկարագրի՛ր գիտելիքների սրահի կարևորությունը:

- Որքանո՞վ են այդ սրահի առաջադրանքները քեզ դուր գալիս:
- Կա՞ն առաջադրանքներ, որոնք դժվարանում են կատարել:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

25 Հետևելով Անիի օրինակին՝ հաշվիր գումարը:

$$\begin{array}{l} 32 + 24 \\ 24 + 43 \\ 51 + 24 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 23 + 42 \\ 75 + 14 \\ 63 + 25 \end{array}$$

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 64 \\ + 23 \\ \hline 87 \end{array}$$

$4\text{մ.} + 3\text{մ.} = 7\text{մ.}$
 $6\text{դ.} + 2\text{դ.} = 8\text{դ.}$

26 Հետևելով Սոնայի օրինակին՝ հաշվիր գումարը:

$$\begin{array}{l} 26 + 64 \\ 45 + 45 \\ 67 + 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 28 + 32 \\ 49 + 11 \\ 27 + 53 \end{array}$$

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 56 \\ + 24 \\ \hline 80 \end{array}$$

$6\text{մ.} + 4\text{մ.} = 10\text{մ.}$
 $5\text{դ.} + 2\text{դ.} \rightarrow 5\text{դ.} + 2\text{դ.} + 1\text{դ.} \rightarrow 8\text{դ.}$
 1դ. 0 մ.

27 Հետևելով Այգի օրինակին՝ հաշվիր գումարը:

26 + 65
46 + 48
67 + 25

34 + 37
47 + 28
62 + 29

28 + 35
49 + 14
27 + 56

1 ր. 3 մ.

$6 մ. + 7 մ. = 13 մ.$

$5 ր. + 2 ր. \rightarrow 5 ր. + 2 ր. + 1 ր. \rightarrow 8 ր.$

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 56 + 27 \\ + 27 \\ \hline 83 \end{array}$$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

28 Կազմիր հավասարություններ աղյուսակը լրացնելու համար:

		+	+	-
35	20			
55	32			

29 Եթե 38 Լ տարողությամբ կաթի բիդոնի մեջ լցնենք ևս 14 Լ կաթ, ապա բիդոնն ամբողջությամբ կլցվի: Քանի՞ լիտր կաթ կա բիդոնում:

30 Տատիկը գուլպա գործելու համար օգտագործեց 23 մ կանաչ և դրանից 22 մ-ով ավելի դեղին թել: Ընդամենը որքան թել օգտագործեց տատիկը:

31 Միցույթում «Գիտունիկ» թիմին առավելագույն 60 միավորը վաստակելու համար անհրաժեշտ է ևս 12 միավոր: Այժմ քանի միավոր ունի «Գիտունիկը»:

32 Հյուսնը գերանը պետք է բաժանի 5 մասի: Քանի տեղից նա պետք է գերանը սղոցի:

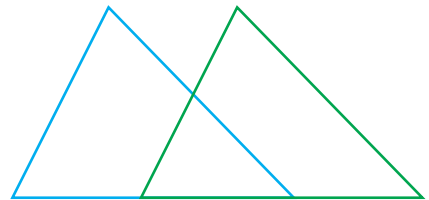
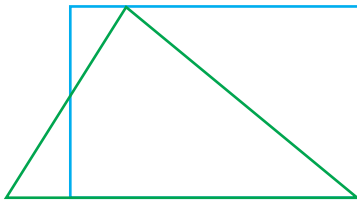
33 Հասմիկի ծնողներն ունեն 5 երեխա: Նրանցից չորսի անուններն են՝ Արա, Գուրգեն, Նարինե, Կարինե: Փորձիր ինքդ կռահել հինգերորդի անունը:

34 Լրացրո՛ւ աղյուսակը:

+	5	15	25	35
20				
22	27			

-	22	32	42	52
65				
72				

35 Քանի եռանկյուն և քանի քառանկյուն ես տեսնում նկարում:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

36 Պատկերները շրջանակներում դասավորիր տարբեր հերթականությամբ:

37 Բացահայտե՛ք մարդու ամենակարևոր գանձերից մեկի անվանումը:

Ի՞նչ է հայրենիքը քեզ համար: Ի՞նչ ես անելու քո հայրենիքի համար:

$46 + 6$	Ե	$66 + 7$	Ք
----------	---	----------	---

$65 - 29$	Ա	$9 + 56$	Ի	$29 + 8$	Յ
-----------	---	----------	---	----------	---

$55 - 42$	Հ	$39 + 8$	Ր	$69 - 8$	Ն
-----------	---	----------	---	----------	---

37	36	61	13	52	47	73	65

- Լրացրե՛ք տառերը՝ ըստ համապատասխան թվերի, ապա դրանք կարդացե՛ք թվերի աճման կարգով:
- Եթե գիտեք որևէ երգ կամ բանաստեղծություն հայրենիքի մասին, ապա այն ներկայացրե՛ք դասարանին:

38 Ափսեում դրված 4 տարբեր մրգերից կարող եք ընտրել միայն երկուսը: Աղյուսակում «+» նշանով լրացրե՛ք բոլոր հնարավոր դեպքերը:

	+		+

Հաշվե՛ք, թե քանի եղանակով ընտրություն կատարեցիք:

ՀՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

39 Հետևելով Անիի օրինակին՝ հաշվիր տարբերությունը:

$$\begin{array}{r} 36 - 24 \\ 64 - 43 \\ 78 - 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 - 22 \\ 48 - 23 \\ 59 - 24 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 - 42 \\ 75 - 14 \\ 85 - 25 \end{array}$$

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 23 \\ \hline 41 \end{array}$$

$4\text{մ.} - 3\text{մ.} = 1\text{մ.}$
 $6\text{դ.} - 2\text{դ.} = 4\text{դ.}$

40 Հետևելով Սոնայի օրինակին՝ հաշվիր տարբերությունը:

$$\begin{array}{r} 80 - 65 \\ 50 - 45 \\ 60 - 27 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 - 22 \\ 40 - 23 \\ 50 - 24 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 - 32 \\ 70 - 14 \\ 30 - 26 \end{array}$$

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 50 - 34 \\ \begin{array}{l} 4 \quad 10 \\ 50 \\ - 34 \\ \hline 16 \end{array} \end{array}$$

$5\text{դ.} = 4\text{դ.} + 10\text{մ.}$
 $50 = 4\text{դ.} + 10\text{մ.}$

41 Հետևելով Այգի օրինակին՝ հաշվիր տարբերությունը:

$$\begin{array}{r} 74 - 65 \\ 72 - 45 \\ 64 - 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 - 32 \\ 42 - 14 \\ 62 - 46 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 - 23 \\ 32 - 25 \\ 64 - 18 \end{array}$$

7 տ. = 6 տ. + 10 մ.
72 = 6 տ. + 12 մ.

Օրինակ՝

$$\begin{array}{r} 72 - 58 \\ \underline{-58} \\ 14 \end{array}$$

42 Ինքդ նախապես կատարիր գործողությունները, ապա քո աշխատանքը համեմատիր Աննայի կատարածի հետ:

$$33 + 58$$

$$\begin{array}{r} 33 \\ +58 \\ \hline 91 \end{array}$$

ա)

$$56 + 34$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ +34 \\ \hline 90 \end{array}$$

բ)

$$74 - 58$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ -58 \\ \hline 16 \end{array}$$

գ)

$$97 - 58$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ -58 \\ \hline 39 \end{array}$$

դ)

$$52 - 9$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ -9 \\ \hline 43 \end{array}$$

ե)

43 Վերականգնիր հավասարությունը:

$$\begin{array}{l} 27 + \square + 3 = 40 \\ 26 + \square + 4 = 50 \\ 25 + \square + 5 = 60 \\ \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 42 + \square + 8 = 55 \\ 43 + \square + 7 = 56 \\ 44 + \square + 6 = 57 \\ \dots \end{array}$$

44 Հաշվիր անհայտ գումարելին:

ա) $24 + \square = 44$

$24 + \square = 42$

$24 + \square = 40$

.....

բ) $\square + 36 = 68$

$\square + 36 = 66$

$\square + 36 = 64$

.....

գ) $55 = \square + 35$

$60 = \square + 35$

$65 = \square + 35$

.....

45 Հաշվիր անհայտ բաղադրիչը:

ա) $84 - \square = 42$

$84 - \square = 44$

$84 - \square = 46$

.....

բ) $\square - 34 = 45$

$\square - 35 = 45$

$\square - 36 = 45$

.....

գ) $55 = \square - 23$

$55 = \square - 25$

$55 = \square - 27$

.....

46 Ըստ աղյուսակի տվյալների՝ կազմիր խնդիրներ:

			
Կար	17	?	15
Ստացավ	25	24	?
Դարձավ	?	36	45

			
Կար	34	?	34
Վաճառեց	18	22	?
Մնաց	?	29	18

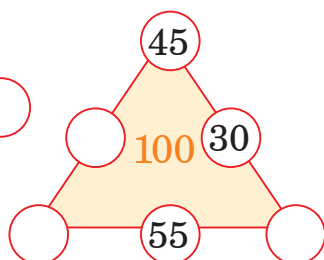
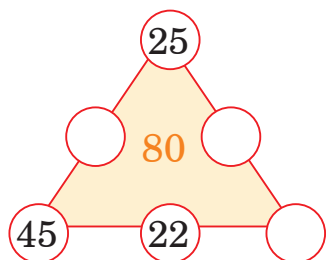
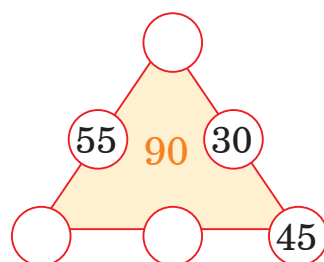
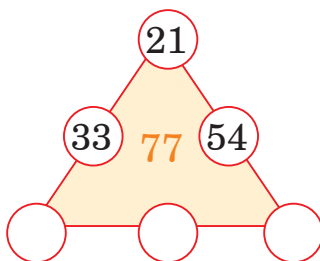
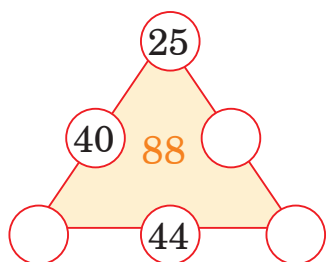
47 Մի արկղում կա 35 կգ արքայախնձոր, իսկ մյուսում՝ 7 կգ-ով ավելի: Որքան արքայախնձոր կա երկու արկղերում միասին:

48 Մի արկղում կա 36 կգ ձմերուկ, իսկ մյուսում՝ 8 կգ-ով ավելի: Ընդամենը որքան ձմերուկ կա այդ երկու արկղերում միասին:

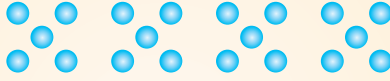
- 49** Պատասխանիր հարցերին:
- Որքան է երկու հավասար թվերի փարբերությունը:
 - Երբ կարող է գումարելին հավասար լինել գումարին:
 - Երբ կարող է նվազելին հավասար լինել փարբերությանը:
- 50** Ո՞րն է միևնույն թվանշանով գրվող ամենամեծ երկնիշ թիվը:
- 51** Ո՞րն է տարբեր թվանշաններով գրվող ամենամեծ երկնիշ թիվը:
- 52** Ո՞րն է տարբեր թվանշաններով գրվող ամենափոքր երկնիշ թիվը:
- 53** Ո՞րն է միևնույն թվանշանով գրվող ամենափոքր երկնիշ թիվը:
- 54** Եռանկյան յուրաքանչյուր կողմի վրա գրված թվերի գումարը կենտրոնում գրված թիվն է:

Մի քիչ էլ խաղ

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

անգամ

$$4 \cdot 5 = 20$$

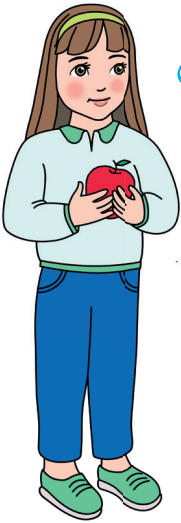
$$5 + 5 + 5 + 5$$

4 հատ 5

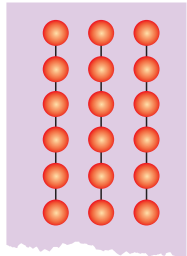
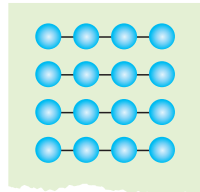
Գրում ենք՝ $4 \cdot 5$

Կարդում ենք՝ չորս անգամ հինգ:

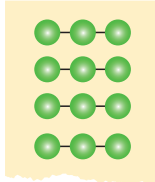
55 Շարունակիր՝ հետևելով Աննայի օրինակին:

3 անգամ 2
հավասար է 6:

$$2 + 2 + 2 = 3 \cdot 2$$

$$3 \cdot 2 = 6$$

56 Կարդա՛ արտահայտությունը և ասա՛ արժեքը:

$$1 + 1 + 1$$

$$3 \cdot 1$$

$$5 + 5 + 5$$

$$3 \cdot 5$$

$$2 + 2 + 2$$

$$3 \cdot 2$$

$$6 + 6 + 6$$

$$3 \cdot 6$$

$$3 + 3 + 3$$

$$3 \cdot 3$$

$$7 + 7 + 7$$

$$3 \cdot 7$$

$$4 + 4 + 4$$

$$3 \cdot 4$$

$$8 + 8 + 8$$

$$3 \cdot 8$$

57 Սոնան գրել է 8 թիվը և այն, որպես գումարելի, կրկնել 5 անգամ: Արդյունքում ի՞նչ թիվն է ստացել Սոնան:

.....

58 Անին մտապահել է 20 թիվը և այն, որպես գումարելի, կրկնել 4 անգամ: Արդյունքում, ի՞նչ թիվն է ստացել Անին:

.....

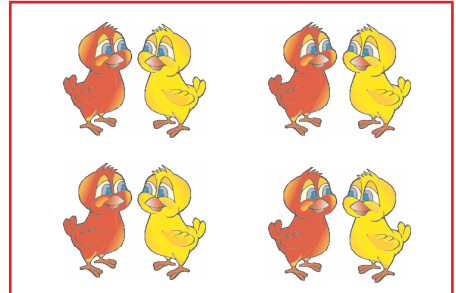
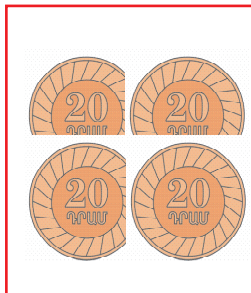
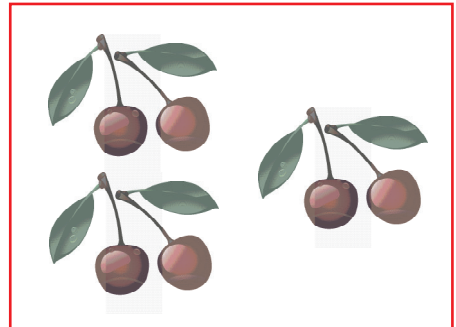
ԲԱՌԱՍՐԱՀ

59 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտագործելով **անգամ, գումարելի** բառերը:

- Եթե 10-ը որպես գումարելի կրկնենք 4 ..., կստանանք 40:
- Եթե 10-ը որպես ... կրկնենք 6 անգամ, կստանանք 60:
- 3 ... 5 նշանակում է 3 հատ հինգ:
- 3 անգամ 5 նշանակում է 5-ը, որպես ..., կրկնել 3 անգամ:

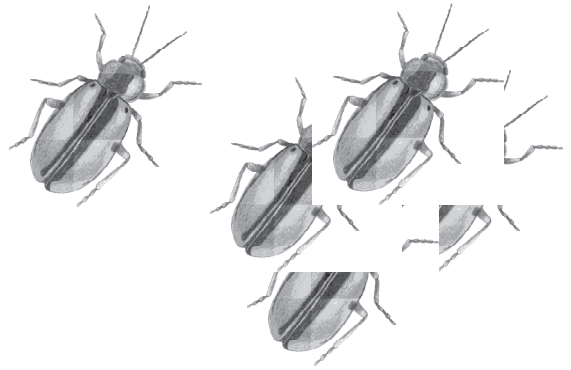
ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

60 Յուրաքանչյուր խմբի համապատասխան՝ կազմիր արտահայտություն և հաշվիր արժեքը:

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

61 Նկարից իմացիր, թե քանի ոտք ունի մեկ բզեզը: Այդ տվյալով հաշվիր, թե քանի ոտք ունի 5 բզեզը:

62 Կատարիր գործողությունը:

ա.	45	60	34	28	53
	$- 62$	$- 25$	$- 27$	$+ 45$	$+ 34$
բ.	66	70	52	36	53
	$- 44$	$- 46$	$- 26$	$+ 25$	$+ 37$

63 Գտիր անհայտ բաղադրիչը:

Գումարելին

$$42 + \square = 78$$

$$25 + \square = 34$$

$$42 + \square = 92$$

$$68 + \square = 68$$

Հանելին

$$92 - \square = 77$$

$$63 - \square = 32$$

$$45 - \square = 8$$

$$54 - \square = 54$$

Նվազելին

$$\square - 44 = 45$$

$$\square - 29 = 45$$

$$\square - 38 = 7$$

$$\square - 8 = 78$$

64 Սարոն գրել է 64 թիվը և նրա տասնավորը ջնջել: Որքանո՞վ է նա թիվը փոքրացրել:

•••••

65 Հայկը գրել է 64 թիվը և նրա միավորը ջնջել: Որքանո՞վ է նա թիվը փոքրացրել:

•••••

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ ԵՆՔ

66 Պարզե՛ք, թե որ թվին է փոխարինում յուրաքանչյուր պատկեր, և կազմե՛ք հավասարություններ:

$$\heartsuit + \heartsuit = 16$$

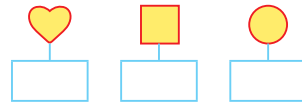
$$\heartsuit + \heartsuit + \heartsuit = 21$$

$$\blacksquare + \blacksquare + \blacksquare = 24$$

$$\blacksquare + \blacksquare + \blacksquare + \blacksquare + \blacksquare = 20$$

$$\bullet + \bullet + \bullet + \bullet + \bullet = 25$$

$$\circ + \circ + \circ + \circ = 12$$

67 Ուսումնասիրե՛ք և արդյունքը ներկայացրե՛ք դասարանին:

Երկու միանիշ թվերի գումարը 18 է: Ի՞նչ կարող եք ասել այդ թվերի մասին:

Երկու միանիշ թվերի գումարը 17 է: Ի՞նչ կարող եք ասել այդ թվերի մասին:

Ի՞նչ կարող եք ասել բոլոր երկնիշ թվերի քանակի մասին:

Երկու թվերի գումարը հավասար է դրանցից մեկին: Ի՞նչ կարող եք ասել այդ թվերի մասին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

- Պատկերի՛ր այն, ինչ սովորեցիր այսօր: Դասարանին ներկայացրո՛ւ քո ստեղծած պատկերը և մեկնաբանի՛ր այն:
- Քո կարծիքով որտե՞ղ կարող է պետք գալ այսօրվա սովորածդ:
- Ներկայացրո՛ւ դասարանին, թե ինչ դժվարություն ունեցար այս թեման ուսումնասիրելիս:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

արտադրիչ
արտադրյալ
արժեք

արտադրիչ արտադրիչ

$4 \cdot 3 = 12$

արտադրյալ արտադրյալ

Չորս անգամ երեք հավասար է տասերկու:

68 Հաշվիր արտադրյալը:

3 · 5
2 · 8
5 · 1
6 · 0

3 · 8
2 · 5
5 · 2
7 · 0

2 · 25
3 · 20
5 · 10
2 · 35

Այն նախ
ներկայացրո՛ւ
գումարի տեսքով:

20 · 2
10 · 5

Օրինակ՝

$2 \cdot 32 = 32 + 32 = 64$

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

69 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտագործելով արտադրյալ, արտադրիչ բառերը:

- 2 և 5 թվերի ... 10 է:
- 3 · 5 արտահայտության մեջ 3 և 5 թվերը ... են:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

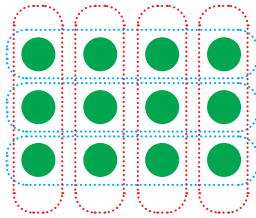
70 Կարդա՛ Աննայի, Անիի ու Այգի աշխատանքներն ու մեկնաբանի՛ր դրանք:

Ես հաշվեցի
3 փող՝ 4-ական շրջանով:
3 · 4

Իսկ ես հաշվեցի
4 սյունակ՝ 3-ական
շրջանով:
4 · 3

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$4 \cdot 3 = 12$$

Երկու դեպքում էլ
պատասխանը նույնն է.
12

$$3 \cdot 4 = 4 \cdot 3$$

Հիշի՛ր և կիրառի՛ր

Արտադրյալը հաշվելիս կարող ես
արտադրիչների տեղերը փոխել:

Արտադրիչների տեղափոխությունից
արտադրյալը չի փոխվում:

Հաշվի՛ր:

$$\begin{aligned} 2 \cdot 50 \\ 50 \cdot 2 \\ 15 \cdot 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2 \cdot 12 \\ 12 \cdot 2 \\ 24 \cdot 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4 \cdot 20 \\ 20 \cdot 4 \\ 22 \cdot 2 \end{aligned}$$

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

71 Ներկայացրո՛ւ արտադրյալի տեսքով:

$$\begin{aligned} &3 + 3 + 3 + 3 + 3 \\ &7 + 7 + 7 \\ &15 + 15 + 15 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &1 + 1 + 1 + 1 + 1 \\ &30 + 30 + 30 \\ &50 + 50 \end{aligned}$$

72 Համեմատի՛ր առանց հաշվելու: $>, <, =$

$$\begin{aligned} &5 + 5 + 5 + 5 \bigcirc 4 \cdot 5 \\ &6 + 6 + 6 \bigcirc 4 \cdot 6 \\ &7 + 7 + 7 \bigcirc 2 \cdot 7 \end{aligned}$$

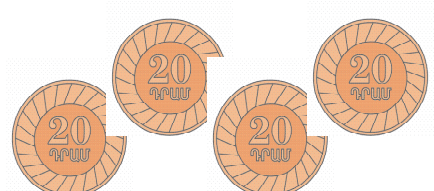
$$\begin{aligned} &9 + 9 + 9 \bigcirc 3 \cdot 9 \\ &4 + 4 + 4 + 4 \bigcirc 3 \cdot 4 \\ &8 + 8 \bigcirc 4 \cdot 8 \end{aligned}$$

73 Տասիկը գնել է 3 տուփ ծու: Հաշվի՛ր, թե քանի ծու է նա գնել, իմանալով, որ յուրաքանչյուր տուփում կա 12 ծու:

74 Հայկը գնել է 4 տուփ փուչիկ: Հաշվի՛ր, թե քանի փուչիկ է գնել նա, իմանալով, որ մեկ տուփում կա 15 փուչիկ:

75 Հաշվի՛ր, թե որքան պետք է վճարել 5 փուչիկի համար, իմանալով, որ մեկ փուչիկն արժե 20 դրամ:

76 Տաթևիկի մոտ կար 4 հատ 10 դրամանոց, իսկ նրա եղբոր մոտ՝ 3 հատ 20 դրամանոց: Ինչպե՞ս կարող են նրանք իրենց ունեցած գումարները հավասարեցնել:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

77 Տեսե՛ք՝ Անին ինչ հետաքրքիր օրինաչափություն է նկատել 1-ից 9 թվերի գումարման աղյուսակում:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ ԵՆՔ

7	8
8	9

$$7 + 9 = 16$$

$$8 + 8 = 16$$

6	7	8
7	8	9
8	9	10

$$8 + 8 + 8 = 24$$

$$6 + 8 + 10 = 24$$

+	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

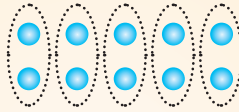
- Փորձե՛ք դուք էլ նկատել օրինաչափություններ և, ըստ դրանց, կազմե՛ք հավասարություններ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

- Խոսի՛ր հմտությունների սրահում կատարած այսօրվա աշխատանքների մասին: Որքանո՞վ ես կարևոր համարում սրահում ձեռք բերած հմտությունդ:
- Ո՞րն է խմբով աշխատելու հիմնական առավելությունը: Ո՞ր դեպքում ես պատրաստ օգնելու ընկերոջդ:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

բաժանում

$$10 : 2 = 5$$

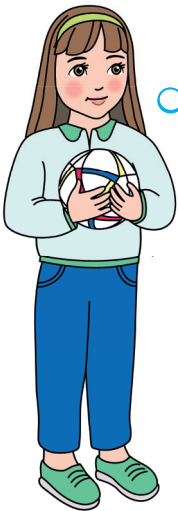
10-ը բաժանված է 2-ական խմբերի:

10-ի մեջ կա 5 հատ 2:

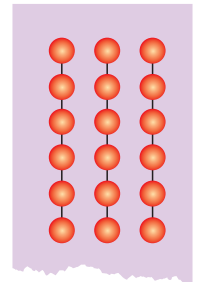
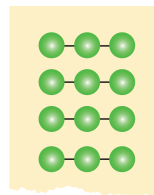
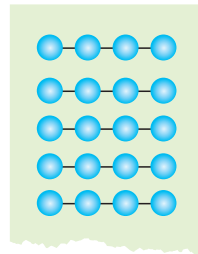
$$10 : 2 = 5$$

Կարդում ենք՝ տասը բաժանած երկուսի հավասար է հինգի:

78 Շարունակիր՝ հետևելով Աննայի օրինակին:

6-ը բաժանած 2-ի հավասար է 3-ի:

$$6 : 2 = 3$$

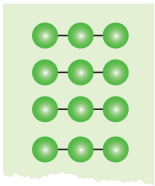
79 Բաժանիր խմբերի և հաշվիր, թե քանի խումբ ստացար: Կազմիր հավասարություն:

3-ական

2-ական

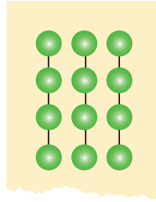
4-ական

80 Ըստ նկարների՝ վերականգնիր հավասարությունները:

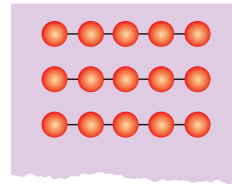
$$12 : \square = 4$$

$$4 \cdot \square = 12$$

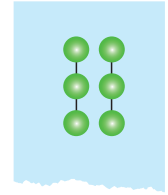
$$12 : \square = 3$$

$$3 \cdot \square = 12$$

$$15 : \square = 3$$

$$3 \cdot \square = 15$$

$$6 : \square = 2$$

$$2 \cdot \square = 6$$

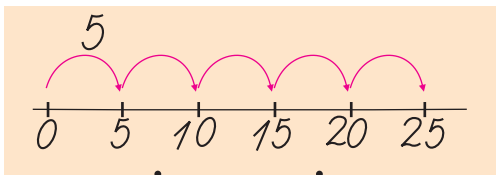
ԲԱՌԱՍՐԱԿ

81 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտագործելով **բաժանել** բառը:

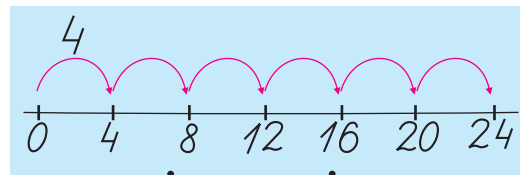
- 20-ը ... 5-ի նշանակում է պարզել, թե 20-ի մեջ քանի հար 5 կա:
- 20-ը ... 5-ի նշանակում է պարզել 20-ի մեջ հնգյակների քանակը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱԿ

82 Օգտվելով գծապատկերից՝ կատարի՛ր գործողությունը:

$1 \cdot 5$	$15 : 5$
$3 \cdot 5$	$10 : 5$
$4 \cdot 5$	$20 : 5$
$5 \cdot 5$	$25 : 5$

$1 \cdot 4$	$8 : 4$
$2 \cdot 4$	$12 : 4$
$3 \cdot 4$	$4 : 4$
$4 \cdot 4$	$20 : 4$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

- 83** Արտադրյալը դարձրո՛ւ գումար և հաշվի՛ր արժեքը:
Կարող ես նաև արտադրիչների տեղերը փոխել:

$$\begin{aligned} 3 \cdot 20 \\ 4 \cdot 23 \\ 5 \cdot 10 \\ 6 \cdot 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 \cdot 30 \\ 2 \cdot 42 \\ 4 \cdot 15 \\ 7 \cdot 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 30 \cdot 2 \\ 20 \cdot 4 \\ 21 \cdot 2 \\ 17 \cdot 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 20 \cdot 3 \\ 15 \cdot 2 \\ 41 \cdot 2 \\ 24 \cdot 2 \end{aligned}$$

- 84** Կատարի՛ր գործողությունները:

$$\begin{aligned} 27 + 48 + 3 \\ 54 + 27 + 6 \\ 62 + 22 + 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 63 + 25 - 38 \\ 85 - 35 + 48 \\ 43 + 32 - 25 \end{aligned}$$

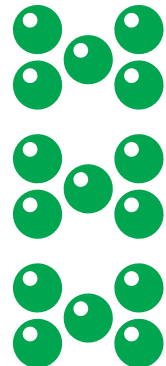
$$\begin{aligned} 62 - 24 - 38 \\ 80 - 32 - 48 \\ 70 - 33 - 37 \end{aligned}$$

- 85** Կազմի՛ր հավասարություններ աղյուսակը լրացնելու համար:

Նվազելի	42		32
Հանելի	28	14	
Տարբերություն		25	8

Գումարելի	29		12
Գումարելի	24	14	
Գումար		62	40

- 86** Սոնան իր ուլունքները խմբավորեց 5-ական և ստացավ 3 խումբ: Քանի՞ ուլունք ունի Սոնան:
- Քանի՞ խումբ նա կստանար, եթե խմբավորեր 3-ական:

- 87** Քանի՞ աշակերտ կա Արայենց դասարանում, եթե 4-ական խմբերի բաժանվելիս ստացվում է 5 խումբ:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ՊԱՏԱՄԻԱՆՈՒՄ ԵՆՔ

88 Արագ պատասխան:

Մեկը կարդում է, մյուսները պատասխանում են:

3 փարի առաջ՝ իր ծննդյան 7-ամյակին, Տաթևիկը փիսիկ է նվեր ստացել: Քանի՞ փարեկան է Տաթևիկը հիմա:
•••••

3 փարի հետո իր ծննդյան 10-ամյակը Կարենը որոշել է նշել Տաթևում: Քանի՞ փարեկան է այժմ Կարենը:
•••••

4 փարի առաջ Սուրենը 8 փարեկան էր: Քանի՞ փարեկան կլինի Սուրենը 4 փարի հետո:
•••••

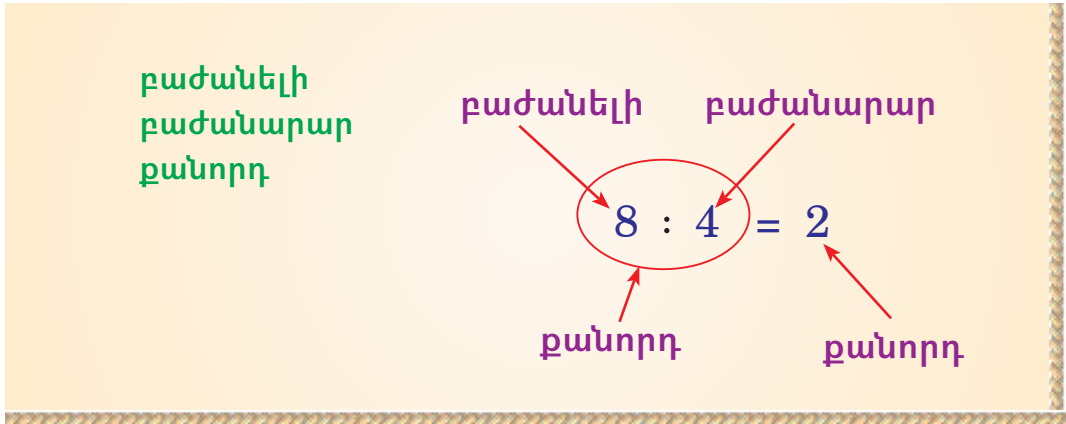
4 փարի հետո Նելլին կլինի 8 փարեկան: Քանի՞ փարեկան էր Նելլին 4 փարի առաջ:
•••••

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Խոսի՛ր մարզասրահում կատարված այսօրվա մարզումների մասին:

- Այսօր մարզասրահում ի՞նչ թեմաների եք անդրադարձել:
- Գնահատի՛ր մարզասրահում այսօրվա քո աշխատանքը:
- Իսկ դու սպորտային մարզասրահ հաճախում ես:
- Որո՞նք են առողջ ապրելակերպի քեզ համար կարևոր 5 կանոնները: Ի՞նչ դեր կարող է ունենալ մաթեմատիկական մարզասրահը այդ հարցում:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

89 Կարդա՛ հավասարությունը և անվանի՛ր բաղադրիչները:

$$15 : 5 = 3$$

$$16 : 8 = 2$$

$$30 : 5 = 6$$

$$32 : 4 = 8$$

90 Կազմի՛ր հավասարություններ՝ իմանալով, որ.

- Քանորդը 2 է, բաժանարարը՝ 9, իսկ բաժանելին՝ 18:
- Բաժանելին 24 է, բաժանարարը՝ 12, իսկ քանորդը՝ 2:
- Բաժանարարը 10 է, քանորդը՝ 2, իսկ բաժանելին՝ 20:
- Բաժանելին 8 է, բաժանարարը՝ 2, իսկ քանորդը՝ 4:

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

91 Լրացրո՛ւ պնդումները՝ օգտագործելով **բաժանելի**, **բաժանարար**, **քանորդ** բառերը:

- **Բաժանելին** բաժանելով ...՝ ստանում ենք **քանորդը**:
- **Բաժանելին** բաժանելով **բաժանարարին**՝ ստանում ենք ...:
- ... բաժանելով **բաժանարարին**՝ ստանում ենք **քանորդը**:

Քո ստացած պնդումները հիմնավորի՛ր օրինակներով:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

92 Օգտվելով տրված հավասարությունից՝ գտիր մյուս քանորդները:

$$10 : 5 =$$

$$15 : 5 = 10$$

$$20 : 5 =$$

$$\dots\dots$$

$$8 : 2 =$$

$$10 : 2 = 5$$

$$12 : 2 =$$

$$\dots\dots$$

20-ի մեջ կա 10 հար 2, ուրեմն 22-ի մեջ էլ կլինի 11 հար 2:

$$22 : 2 = 11$$

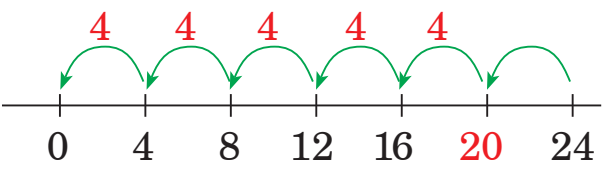
$$20 : 2 = 10$$

$$22 : 2 =$$

$$\dots\dots$$

93 Օգտվելով գծապատկերից՝ հաշվիր քանորդը:

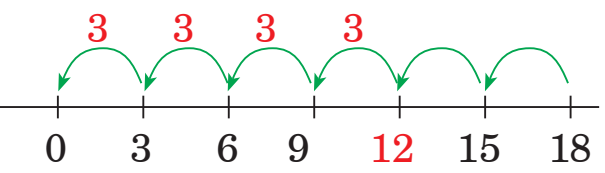
$$8 : 4$$

$$12 : 4$$

$$16 : 4$$

$$20 : 4 = 5$$

$$24 : 4$$

$$3 : 3$$

$$6 : 3$$

$$9 : 3$$

$$12 : 3 = 4$$

$$15 : 3$$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

94 Կատարիր գործողությունը:

ա.	$\begin{array}{r} 32 \\ + 68 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ + 48 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 88 \\ - 26 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 50 \\ - 34 \\ \hline \end{array}$
բ.	$\begin{array}{r} 55 \\ + 35 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 74 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 85 \\ - 42 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ - 39 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 50 \\ - 47 \\ \hline \end{array}$

95 Օգտվելով տրված հավասարությունից՝ գտիր մյուս արտադրյալները:

Ի՞նչ գիտելիքից ես օգտվելու:

$$19 \cdot 2 =$$

$$20 \cdot 2 = 40$$

$$21 \cdot 2 =$$

$$22 \cdot 2 =$$

$$29 \cdot 2 =$$

$$30 \cdot 2 = 60$$

$$31 \cdot 2 =$$

$$32 \cdot 2 =$$

$$39 \cdot 2 =$$

$$40 \cdot 2 = 80$$

$$41 \cdot 2 =$$

$$42 \cdot 2 =$$

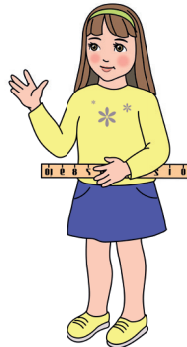
96 Արտագրիր՝ աստղանիշերը փոխարինելով համապատասխան թվանշաններով:

$$\begin{array}{r} 66 \\ + 2* \\ \hline *0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8* \\ - 67 \\ \hline *4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ - 4* \\ \hline *7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ + *7 \\ \hline 9 \end{array}$$

$$9* > 98$$

$$*4 < 22$$

$$*8 > 90$$

$$*2 > 91$$

$$*7 < 24$$

$$* > 8$$

$$** < 11$$

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

97 Լրացրե՛ք աղյուսակը:

+	5		
25		50	
	40		56

+	33		
22		46	
	77		45

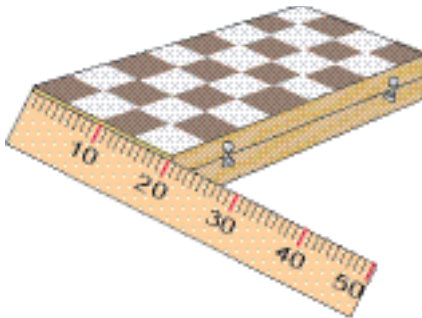
-	5		
45		30	20
	60		40

-	33	23	
38			12
		53	

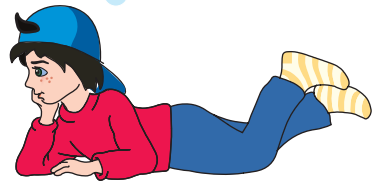
Դժվարանալու դեպքում հիշե՛ք անհայտ բաղադրիչները գտնելու կանոնները:

98 Առանց լրացուցիչ չափումների՝ փորձի՛ր գտնել չախմատի դաշտի լայնությունն ու երկարությունը:

Հուշումներ փնտրիր նկարում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Խոսի՛ր հմտությունների սրահում կատարված աշխատանքների մասին:

- Դասարանին ներկայացրո՛ւ հմտության այդ տեսակի կարևորությունը:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

անգամ մեծ
անգամ փոքր
անգամ շատ
անգամ քիչ

$$2 \cdot 4 = 8$$

$$8 : 4 = 2$$

8-ը 2 անգամ մեծ է 4-ից:
4-ը 2 անգամ փոքր է 8-ից:

99 5, 10, 20, 11 թվերից յուրաքանչյուրը մեծացրո՛ւ 3 անգամ և կազմի՛ր հավասարություններ: **Օրինակ՝**
 $3 \cdot 5 = 15$

100 6, 10, 20, 12 թվերից յուրաքանչյուրը փոքրացրո՛ւ 2 անգամ և կազմի՛ր հավասարություններ: **Օրինակ՝**
 $6 : 2 = 3$

101 Աննան իր մտապահած թիվը 3 անգամ մեծացնելուց հետո ստացավ 15:
Ո՞ր թիվն էր մտապահել Աննան:

$$3 \cdot 5 = 15$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

102 Կարինեն իր մտապահած թիվը 2 անգամ փոքրացնելուց հետո ստացավ 6:
Ո՞ր թիվն էր մտապահել Կարինեն:

$$15 : 3 = 5$$

$$12 : 2 = 6$$

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

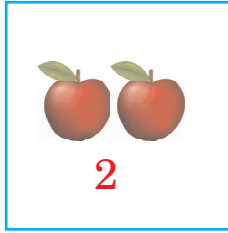
103 Լրացրո՛ւ պնդումները՝ օգտագործելով **անգամ մեծ, անգամ փոքր, անգամ շատ, անգամ քիչ** արտահայտությունները:

- 10-ը 2 ... է 5-ից:
- 5-ը 2 ... է 10-ից:
- 10 կոնֆետը 2 ... է 5 կոնֆետից:
- 5 կոնֆետը 2 ... է 10 կոնֆետից:

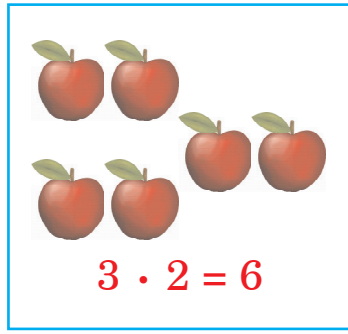
ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

104 Կարդա՛ Աննայի, Անիի ու Աշոտի մեկնաբանությունները և դրանք քննարկի՛ր ընկերներիդ հետ:

Ես ունեմ 2 խնձոր:
Իմ խնձորները 3
անգամ քիչ են Անիի
խնձորներից:

Ես ունեմ 6 խնձոր:
Իմ խնձորները 3
անգամ շատ են
Աննայի խնձորներից:

Խնդիր: Աննան ունի 2 խնձոր, իսկ Անին՝ 3 անգամ շատ: Քանի՞ խնձոր ունի Անին:

$$3 \cdot 2$$

$3 \cdot 2$ -ը Անիի խնձորների քանակն է:

Անիի խնձորները 3 անգամ շատ են Աննայի խնձորներից:

Աննայի խնձորները 3 անգամ քիչ են Անիի խնձորներից:

Լուծում									
$3 \cdot 2$									
$3 \cdot 2 = 6$									
Պատ.՝ 6 խնձոր:									

105 Կարենի տատիկն ունի 4 թռռնիկ, իսկ Հայկի տատիկը 3 անգամ շատ: Քանի՞ թռռնիկ ունի Հայկի տատիկը:

106 Սոնայի տատիկն ունի 12 թռռնիկ, իսկ Մարոյի տատիկը 2 անգամ քիչ: Քանի՞ թռռնիկ ունի Մարոյի տատիկը:
.....

107 Ձմերուկի զանգվածը 8 կգ է, իսկ սեխինը՝ 2 անգամ քիչ: Որքան է սեխի զանգվածը:
.....

108 Հայրիկը գնեց 3 կգ վարունգ, իսկ լոլիկ՝ 3 անգամ շատ: Քանի՞ կիլոգրամ լոլիկ է գնել հայրիկը:
.....

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

109 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{array}{l} 3 \cdot 3 \\ 2 \cdot 14 \\ 6 \cdot 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 15 \cdot 2 \\ 20 \cdot 3 \\ 17 \cdot 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 \cdot 6 \\ 2 \cdot 5 \\ 2 \cdot 21 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 22 \cdot 2 \\ 10 \cdot 4 \\ 13 \cdot 2 \end{array}$$

110 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

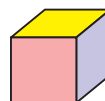
$$\begin{array}{l} 3 \cdot 8 \\ 24 : 8 \\ 8 \cdot 3 \\ 24 : 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 \cdot 12 \\ 24 : 12 \\ 12 \cdot 2 \\ 24 : 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 \cdot 5 \\ 15 : 5 \\ 5 \cdot 3 \\ 15 : 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 4 \cdot 3 \\ 12 : 3 \\ 3 \cdot 4 \\ 12 : 4 \end{array}$$

111 Հաշվիր խորանարդի հանդիպակաց նիստերին գրված թվերի գումարը:

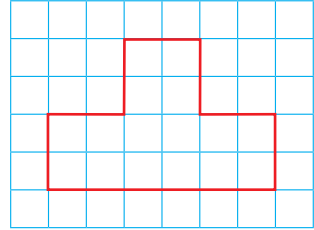
		36	
18	24	57	38
		47	

112 Շարունակելով մինյանց՝ լրացրե՛ք բաց թողած թվերն ու նշանները:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ՍՐԱՀ

113 Պատկերը գծիր տետրում և այն մեկ հատվածով բաժանիր 2 մասի այնպես, որ դրանցից մեկը լինի քառակուսի:

114 Փորձե՛ք բացահայտել օրինաչափությունը և լրացնել վանդակները:

37	40	43
----	----	----

77	72	67
----	----	----

24	28	32
----	----	----

51	54	57
----	----	----

40	35	30
----	----	----

19	23	27
----	----	----

82		88
----	--	----

	49	44
--	----	----

64		72
----	--	----

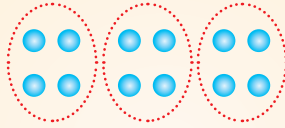
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍՐԱՀ

Ընկերներիդ մեկնաբանիր, թե ինչ է նշանակում թիվը մեծացնել 2 անգամ:

- *Մեկնաբանությունդ ուղեկցիր օրինակներով:*
- *Այժմ այդ նույնը մեկնաբանիր ուսուցչիդ համար: Ի՞նչն էս փոխելու մեկնաբանությանդ մեջ:*
- *Քեզ համար փարբերություն կա՞, թե ում է ուղղված մեկնաբանությունդ:*

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

բաժանարար
պատիկ

$$12 : 4 = 3$$

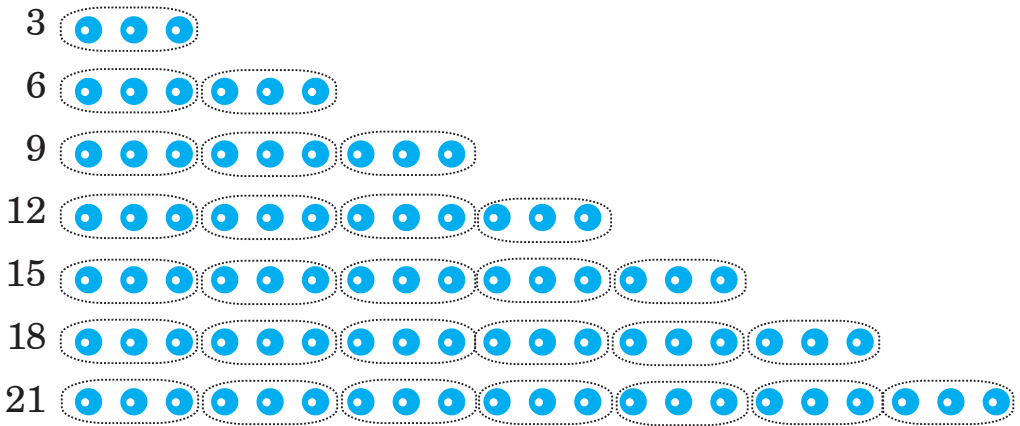
$$3 \cdot 4 = 12$$

12-ը 4-ի եռապատիկն է:

12-ը 4-ի պատիկ է:

4-ը 12-ի բաժանարար է:

115 Օգտվելով նկարից՝ ասա՛, թե տրված թվերից յուրաքանչյուրը 3-ի քանի պատիկն է:

Տրված թվերը գրի՛ր նույն հերթականությամբ:

116 Ասա՛ մի քանի թիվ, որոնք 5-ի պատիկ են:
.....

117 Ասա՛ մի քանի թիվ, որոնք 20-ի բաժանարար են:
.....

118 Հանումով պարզիր, թե քանի հատ 5 կա տրված թվի մեջ:

15 25 20 30

Օրինակ՝
 $20 - 5 - 5 - 5 - 5 = 0$
 4 հատ

ԲԱՌԱՍՐԱԿ

119 Լրացրո՛ւ պնդումները՝ օգտագործելով **բաժանարար, պատիկ** բառերը:

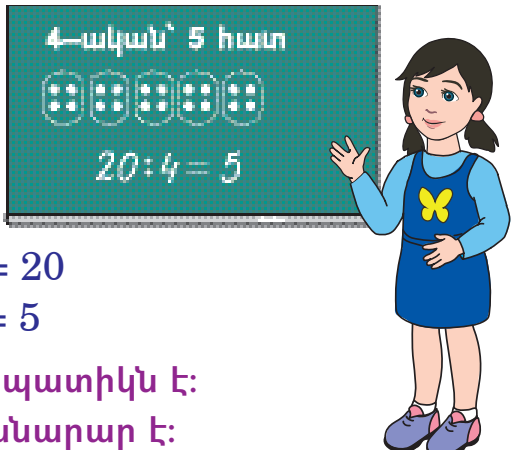
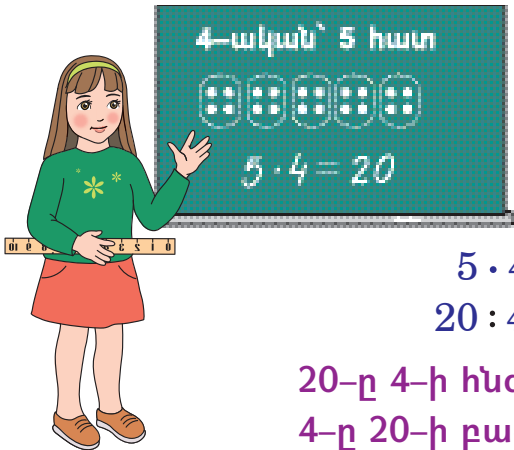
- 20-ը 4-ի ... է: 4-ը 20-ի ... է:
- 20-ի ... են 1, 2, 4, 5, 10 և 20 թվերը:
- 4-ի ... են՝ 4, 8, 12, 16, 20 թվերը: Դրանք անվերջ են:
 Քո սրացած պնդումները հիմնավորիր օրինակներով:

ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱԿ

120 Ուշադիր դիտիր Անիի ու Աննայի աշխատանքները և փորձիր մեկնաբանել դրանք:

5 անգամ 4 հավասար է 20-ի

20-ը բաժանած 4-ի հավասար է 5-ի

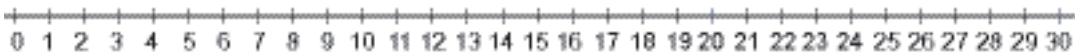
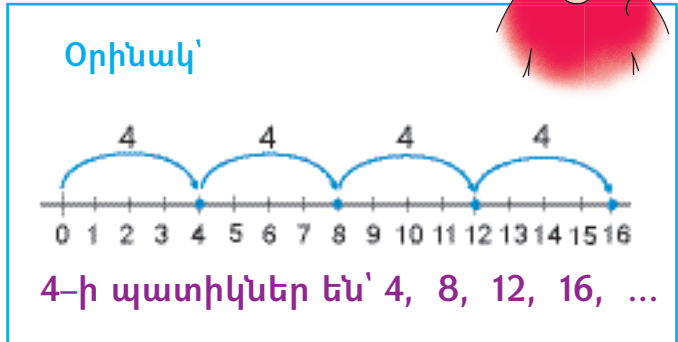
$5 \cdot 4 = 20$
 $20 : 4 = 5$

20-ը 4-ի հնգապատիկն է:
 4-ը 20-ի բաժանարար է:

121 Օգտվելով թվային հատվածից՝ ասա՛ տրված թվի մի քանի պատիկ:

3 7
6 2
5 10

122 Գրի՛ր այնպիսի հավասարություններ, որ արդյունքում ստանաս տրված թվի մի քանի պատիկ:

3 4 5
7 10 20

Օրինակ՝

5, 10, 15, 20 թվերը 5-ի պատիկներ են:

$1 \cdot 5 = 5$ $3 \cdot 5 = 15$
 $2 \cdot 5 = 10$ $4 \cdot 5 = 20$

123 Կատարի՛ր գործողությունները:

2 · 8
8 · 2
3 · 20
20 · 3

3 · 7
7 · 3
4 · 25
25 · 4

15 : 5
15 : 3
40 : 4
40 : 10

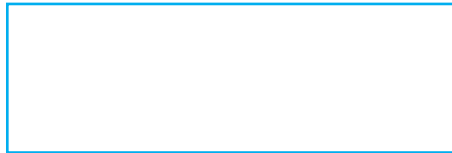
16 : 8
16 : 2
30 : 3
30 : 10

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

124 Կենդանաբանական այգում կապիկներին կերակրելու համար Հայկը գնեց 8 բանան, իսկ Կարենը՝ երկու անգամ շատ: Ընդամենը քանի՞ բանան գնեցին նրանք:

125 Տիկնիկ պատրաստելու համար Աննան օգտագործեց 6 մ կապույտ և 4 անգամ ավելի կարմիր ժապավեն: Ընդամենը որքան ժապավեն օգտագործեց Աննան:

126 Կատարի՛ր անհրաժեշտ չափումներ և հաշվի՛ր պատկերի կողմերի երկարությունների գումարը:

127 Ինքդ գծի՛ր մեկական ուղղանկյուն և քառակուսի: Խնդրի՛ր ընկերոջդ թող չափի և հաշվի դրանց կողմերի երկարությունների գումարը:

Կարևորն այն է, որ կողմերը այնպիսի չափերով գծես, որ ընկերդ կարողանա ճշգրիտ չափումներ կատարել:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Փորձի՛ր ընկերներիդ ներկայացնել, թե ինչ է **պատիկը**, և ինչ է **բաժանարարը**:

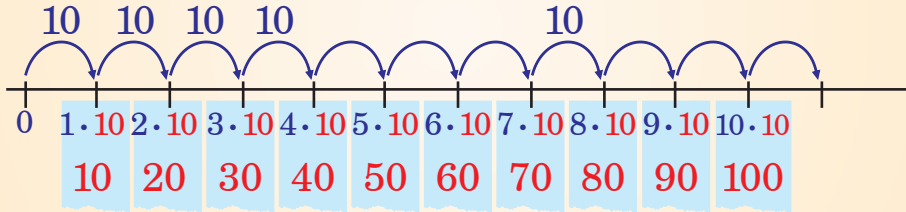
- Բեր 3 օրինակ՝ **բաժանարարը** և **պատիկը** ցույց տալու համար:
- Այնպիսի հարց տո՛ւր, որ իմանաս՝ արդյոք ընկերների հասկացել են՝ ինչ է պատիկը, և ինչ է բաժանարարը:

Այսօր ի՛նչ դժվարության ես դու հանդիպել: Ներկայացրո՛ւ այն դասարանին:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

միլիմետր
սանտիմետր
դեցիմետր
մետր

Սրանք 10-ի պատիկ թվեր են:
10-ի պատիկ թվերը կստանանս,
եթե հաշվես 10-ական:

10-ի պատիկ թվերը գրիր, ապա ստուգիր,
թե քանի թիվ կարողացար գրել:

128 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$4 \cdot 10$ $1 \cdot 10$
 $3 \cdot 10$ $5 \cdot 10$

$7 \cdot 10$ $9 \cdot 10$
 $2 \cdot 10$ $6 \cdot 10$

$8 \cdot 10$ $10 \cdot 10$
 $4 \cdot 10$

129 Շարունակելով միմյանց՝ լրացրե՛ք աղյուսակը:

·	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	10	20					70			

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

130 Մի քանի նախադասությամբ ներկայացրո՛ւ, թե ինչպես
կարող ես 10-ի պատիկ թվերը հեշտ հիշել:
*Խոսքիդ մեջ անպայման օգտագործիր **փասնապատիկ,**
կլոր փասնյակ, պատիկ, անգամ բառերը:*

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

131 Ուսումնասիրիր Անիի աշխատանքը և կատարիր հաշվարկները:

Սա 1 միլիմետր է՝ 1 մմ

1 սմ 2 սմ 3 սմ 4 սմ

$10 \text{ մմ} = 1 \text{ սմ}$
 $1 \text{ սմ} = 10 \text{ մմ}$

<p>Մետր — մ</p> <p>Դեցիմետր — դմ</p> <p>Սանտիմետր — սմ</p> <p>Միլիմետր — մմ</p>	<p>$1 \text{ մ} = 100 \text{ սմ}$</p> <p>$1 \text{ մ} = 10 \text{ դմ}$</p> <p>$1 \text{ դմ} = 10 \text{ սմ}$</p> <p>$1 \text{ սմ} = 10 \text{ մմ}$</p>
---	--

132 Սանտիմետրը վերածիր միլիմետրի:

$2 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

$3 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

$6 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

$4 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

$5 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

$10 \text{ սմ} = \square \text{ մմ}$

133 Միլիմետրը վերածիր սանտիմետրի:

$50 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

$80 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

$10 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

$90 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

$60 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

$70 \text{ մմ} = \square \text{ սմ}$

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

134 Վերականգնիր հավասարությունը:

$$4 \text{ դմ} + 2 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$2 \text{ դմ} + 6 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$8 \text{ դմ} + 3 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$7 \text{ դմ} + 7 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

135 Վերականգնիր հավասարությունը:

$$4 \text{ դմ} 2 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$2 \text{ դմ} 6 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$8 \text{ դմ} 3 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

$$7 \text{ դմ} 7 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$$

136 Վերականգնիր հավասարությունը:

$$2 \text{ սմ} + 2 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$5 \text{ սմ} + 4 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$8 \text{ սմ} + 7 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$4 \text{ սմ} + 2 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$4 \text{ սմ} + 7 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$7 \text{ սմ} + 8 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

137 Վերականգնիր հավասարությունը:

$$2 \text{ սմ} 2 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$5 \text{ սմ} 4 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$8 \text{ սմ} 7 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$4 \text{ սմ} 2 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$4 \text{ սմ} 7 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

$$7 \text{ սմ} 8 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$$

138 Պարկում կա 3 կարմիր և 3 կանաչ խնձոր: Պարկում կմնա՞ արդյոք կարմիր խնձոր, եթե նապաստակները պարկից 4 խնձոր վերցնեն:

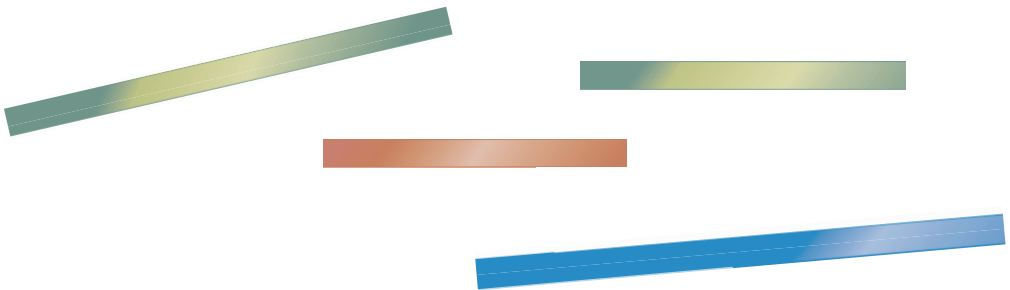
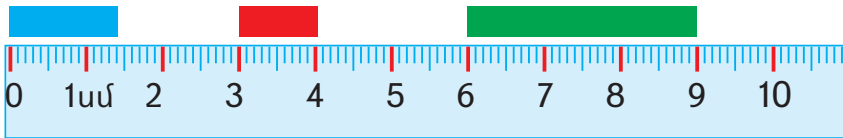
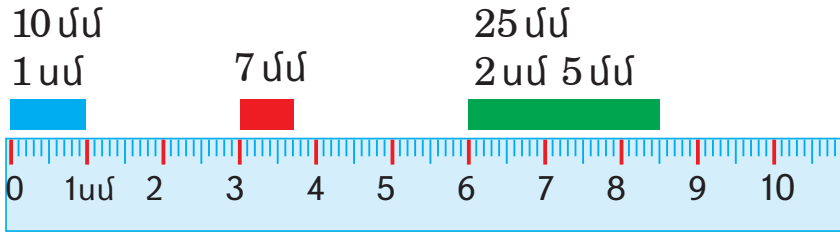

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

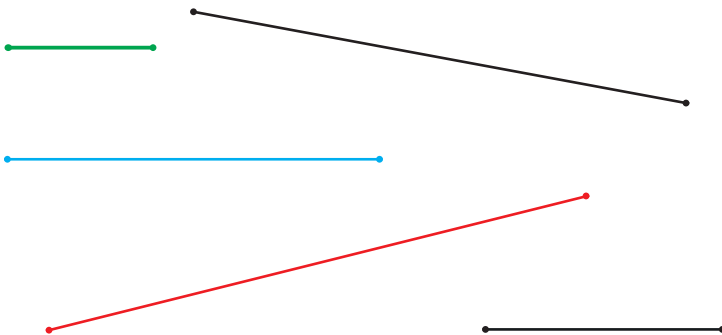
139 Պարզեք ժապավեններից յուրաքանչյուրի երկարությունը:

ԿԻՐԱՌՈՒՄ ԵՆՔ

Արդյունքները գրեք, ինչպես ես եմ գրել:

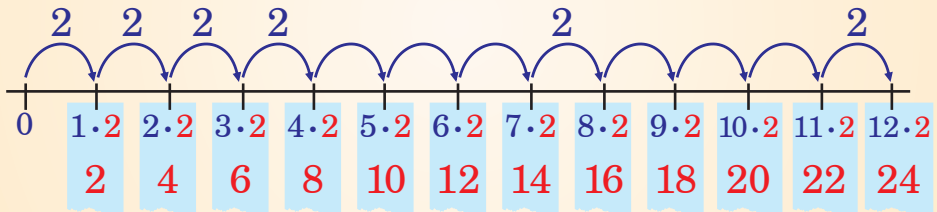
140 Չափեք հատվածներից յուրաքանչյուրի երկարությունը:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Կրկնապատիկ
կես

Սրանք 2-ի պատիկ թվեր են:
2-ի պատիկ թվերը կստանաս,
եթե հաշվես 2-ական:

2-ի պատիկ թվերը գրիր, ապա ստուգիր,
թե քանի թիվ կարողացար գրել:

141 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

9 · 2 1 · 2
3 · 2 5 · 2

8 · 2 9 · 2
2 · 2 6 · 2

7 · 2 2 · 10
2 · 7 10 · 2

12 : 2 8 : 2
10 : 2 6 : 2

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

142 Կրկնապատիկ և կես բառերը օգտագործիր նախադասությունների մեջ:

Օրինակ՝

10-ը 5-ի կրկնապատիկն է: $10 = 2 \cdot 5$

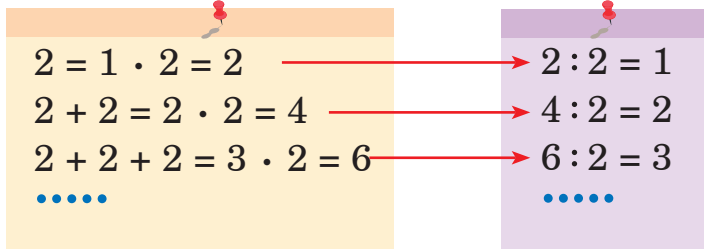
5-ը 10-ի կեսն է: $5 = 10 : 2$

20-ը 10-ի կրկնապատիկն է: $20 = 2 \cdot 10$

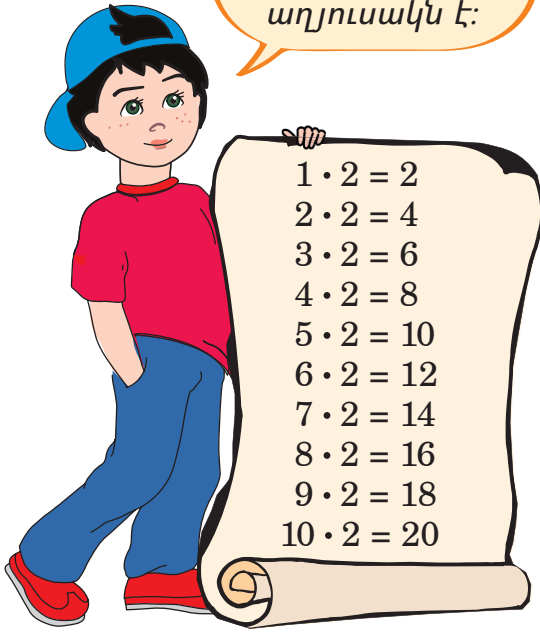
10-ը 20-ի կեսն է: $10 = 20 : 2$

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

143 Մեկնաբանիր, թե ինչպես են Այգն ու Անին կազմել 2-ի բազմապատկման և 2-ի բաժանման աղյուսակները:

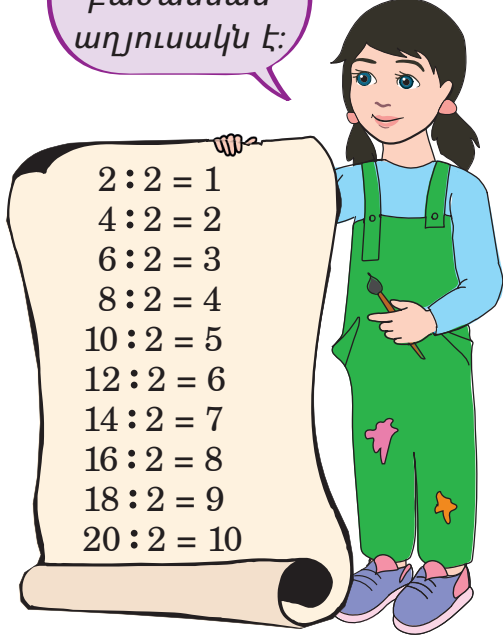

Սա 2-ի բազմապատկման աղյուսակն է:

- $1 \cdot 2 = 2$
- $2 \cdot 2 = 4$
- $3 \cdot 2 = 6$
- $4 \cdot 2 = 8$
- $5 \cdot 2 = 10$
- $6 \cdot 2 = 12$
- $7 \cdot 2 = 14$
- $8 \cdot 2 = 16$
- $9 \cdot 2 = 18$
- $10 \cdot 2 = 20$

Սա 2-ի բաժանման աղյուսակն է:

- $2 : 2 = 1$
- $4 : 2 = 2$
- $6 : 2 = 3$
- $8 : 2 = 4$
- $10 : 2 = 5$
- $12 : 2 = 6$
- $14 : 2 = 7$
- $16 : 2 = 8$
- $18 : 2 = 9$
- $20 : 2 = 10$

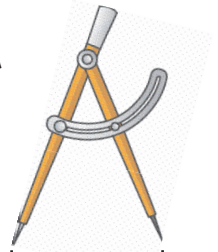
144 Օգտվելով աղյուսակից՝ վերականգնիր հավասարությունը:

ա) $\square \cdot 2 = 2$	բ) $2 \cdot \square = 8$	գ) $\square \cdot 2 = 4$	դ) $2 \cdot \square = 6$
$\square \cdot 2 = 12$	$2 \cdot \square = 10$	$\square \cdot 2 = 20$	$2 \cdot \square = 16$
$\square : 2 = 6$	$\square : 2 = 2$	$\square : 2 = 8$	$\square : 2 = 1$
$\square : 2 = 9$	$\square : 2 = 10$	$\square : 2 = 4$	$\square : 2 = 7$

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

- 145** Տատիկը իր բոլոր թոռնիկների համար բրդյա գուլպաներ գործեց: Յուրաքանչյուր գուլպայի վրա գրեց մեկ տառ: Քանի՞ թոռնիկ ունի տատիկը, եթե գրեց ընդամենը 16 տառ:
- 146** Ակնոցներ պատրաստելու համար վարպետն օգտագործել է 14 կտոր ապակի: Քանի՞ ակնոց է պատրաստել նա:
- 147** Բակում թռչկոտում էին նապաստակներ: Արան հաշվեց նրանց ականջները՝ 20 ականջ: Քանի՞ նապաստակ էր թռչկոտում բակում:
- 148** Պապիկն իր 3 թոռնիկներին տվեց 4-ական բլիթ: Իր մոտ մնաց ևս 6 բլիթ: Քանի՞ բլիթ կար պապիկի մոտ:

- 149** Գտիր պատկերված ուղղանկյան երկարությունը՝ իմանալով, որ կարկինի բացվածքը 2 սմ է:

- 150** Բացահայտիր օրինաչափությունը և լրացրո՛ւ վանդակները:

2	4	6				
---	---	---	--	--	--	--

4	8	12				
---	---	----	--	--	--	--

3	6	9				21
---	---	---	--	--	--	----

5	10	15				
---	----	----	--	--	--	--

- 151** Փողոցով քայլում են 2 մայր և 2 դուստր: Նրանք բոլորն էլ գլխարկով են: Բայց գլխարկների քանակը 3 է: Ինչպե՞ս դա կարող է պատահել:

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ԿԻՐԱՌՈՒՄ ԵՆՔ

152 Չափելով ստուգեք նկարում բերված տվյալները:
Դրանք ներկայացրեք սանտիմետրերով:

1 դմ 1 սմ

1 դմ 2 սմ

1 դմ 3 սմ

153 Բացահայտեք օրինաչափությունը
և լրացրեք վանդակները:

ԲԱՅԱՀԱՅՏՈՒՄ ԵՆՔ

2	7	1	8
6	5	5	6

6	4
2	8

3		2	9
1	9	5	

12	22	11	27
3	23	3	19

16	4
26	14

12		14	19
9	6	11	

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

- Փորձիր գծապատկերով տալ այն, ինչ սովորեցիր այս թեմայից:
- Երկու խոսքով դասարանին ներկայացրու **կրկնապատիկ** և **կես** բառերի իմաստները:
- Գնահատիր մարզասրահի կանաչ առաջադրանքների հեշտ կամ բարդ լինելը:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

զույգ թիվ
կենտ թիվ
թվի կեսը

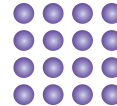
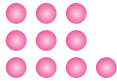
2, 4, 6, 8, 10, 12, ..., 30, ...

Այս թվերը 2-ի պատիկ թվեր են:
2-ի պատիկ թվերն անվանում են
զույգ թվեր:

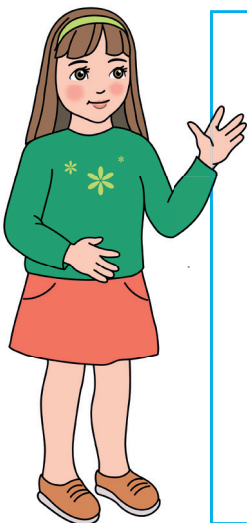
1, 3, 5, 7, 9, 11, ..., 31, ...

Այս թվերը 2-ի պատիկ թվեր չեն:
2-ի ոչ պատիկ թվերին անվանում են կենտ թվեր:

154 Առանց հաշվելու ասա՝ խմբում միավորների քանակը զույգ է, թե կենտ:

ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

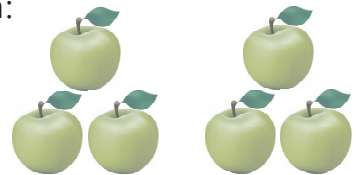
6-ը բաժանել 2-ի նշանակում է նաև 6-ը բաժանել 2 հավասար մասի:

Պապիկը 6 խնձորը հավասարապես բաժանեց՝ կիսեց 2 մասի:

$$6 : 2 = 3$$

3-ը 6-ի կեսն է:

Թիվը բաժանել 2-ի նշանակում է կիսել այն:

155 Արան իր 9 կոնֆետները հավասարապես բաժանեց 3 ընկերներին: Նա յուրաքանչյուրին քանի՞ կոնֆետ տվեց:
.....

156 Սոնան իր 8 կոնֆետները կիսեց 2 ընկերների միջև: Նա յուրաքանչյուրին քանի՞ կոնֆետ տվեց:
.....

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

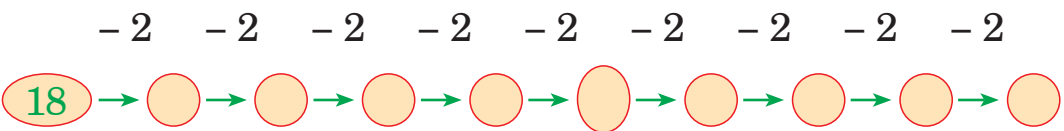
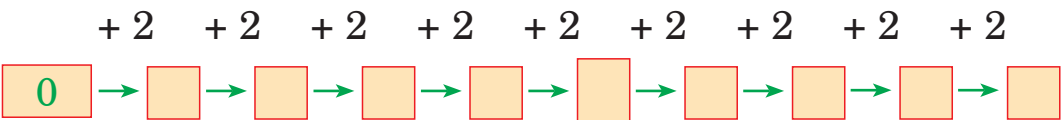
157 Կատարի՛ր գործողությունը:

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 45 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 57 \\ + 34 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 66 \\ + 25 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 53 \\ + 37 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 53 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$$

158 Կատարի՛ր գործողությունը:

$$\begin{array}{r} 77 \\ - 44 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 81 \\ - 46 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 42 \\ - 26 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 65 \\ - 36 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 63 \\ - 26 \\ \hline \end{array}$$

159 Շարունակելով միմյանց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

- Քանի՞ հար երկուսների գումար է առաջին շարքը:
- Քանի՞ հար երկու է հանված 18-ից երկրորդ շարքում:
- Քանի՞ հար երկու կա 18-ի մեջ:
- Կարո՞ղ էիք նախապես ասել, թե վերջում ինչ թիվ եք ստանալու:

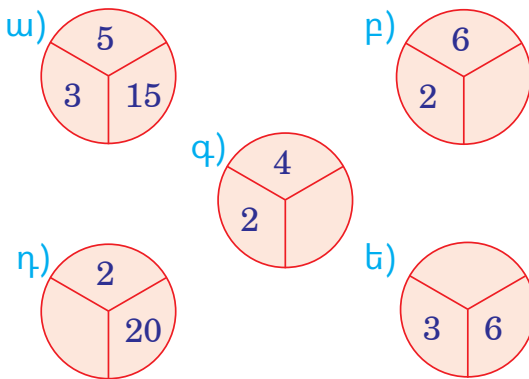
160 Մեկ տուփում կա 10 ձու: Մայրիկը գնեց այդպիսի 4 տուփ և ևս 3 ձու: Քանի՞ ձու գնեց մայրիկը:

- Քանի՞ եղանակով դու կարողացար այն հաշվել:
Դասարանին ներկայացրո՛ւ այդ եղանակները:

161 Փաթեթում կար կար 8 մ լար: Վարպետը դրա կեսն օգտագործեց: Քանի՞ մետր լար մնաց փաթեթում:
.....

162 Էլենը գծել է 2 ուղիղ: Նշել է յուրաքանչյուր ուղիղին պատկանող 2 կետ: Էլենը ընդամենը 3 կետ է նշել: Գծիր և ցույց տուր, թե ինչպես դա կարող է պատահել:

163 Լրացրո՛ւ բաց թողնված թվերը և յուրաքանչյուր շրջանին համապատասխան՝ կազմիր 4 հավասարություն:

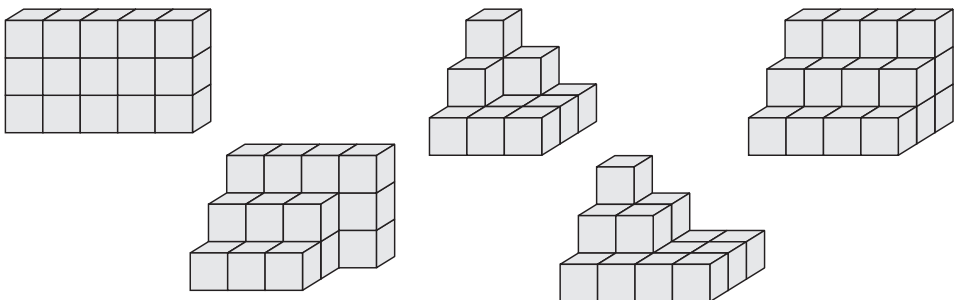

Օրինակ՝

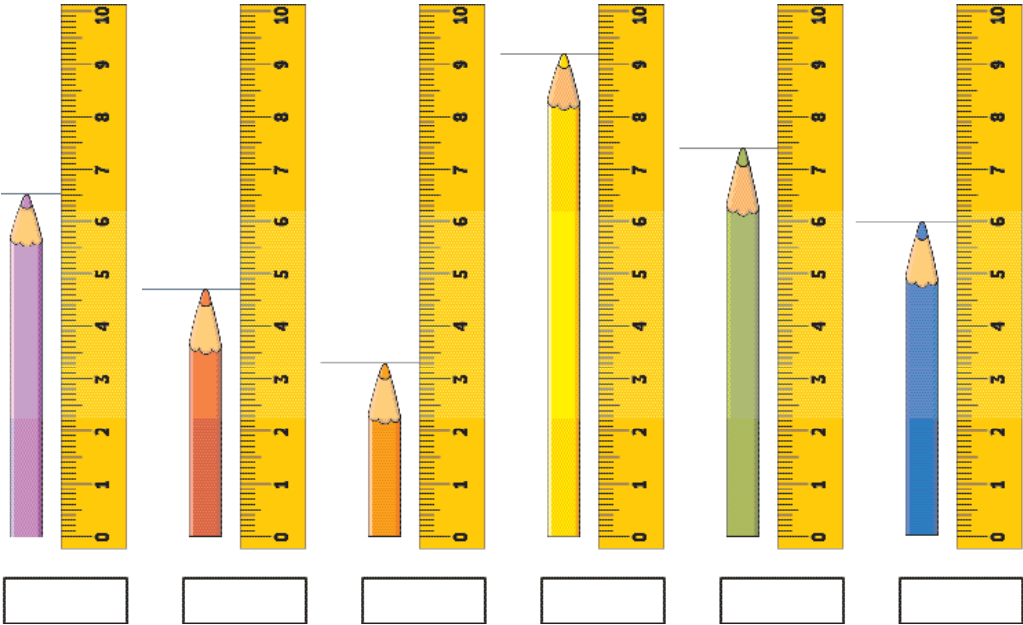
$4 \cdot 3 = 12$
 $3 \cdot 4 = 12$
 $12 : 4 = 3$
 $12 : 3 = 4$

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

164 Հաշվե՛ք խորանարդների քանակը խմբերում:

165 Դ՛ուրս գրեք մատիտների երկարությունների մասին տվյալները՝ արտահայտված սանտիմետրերով և միլիմետրերով:

- Տվյալներն արտահայտե՛ք միլիմետրերով:
- Արդյունքը ստուգե՛ք նկարի օգնությամբ:
- Մատիտների երկարությունները ասե՛ք նվազման կարգով՝ արտահայտված միլիմետրով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Արդեն գիտեմ.

– Որոնք են զույգ թվերը և որոնք են կենս թվերը:

Արդեն կարող եմ.

– Հաշվել տրված թվի կրկնապատիկը:

– Հաշվել տրված զույգ թվի կեսը:

– Կարող եմ անգիր ասել 2–ի բազմապատկման աղյուսակը:

166 Շարունակելով մեկդ մյուսին՝ լրացրե՛ք աղյուսակը:

•	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4					14			
10										

167 Մայրիկը պատրաստել է 2 լ տարողությամբ 8 շիշ հյուս: Քանի՞ լիտր հյուս է պատրաստել մայրիկը:

•••••

168 Տատիկը 16 լ հյուսը պետք է լցնի 2 լ տարողությամբ շշերի մեջ: Քանի՞ այդպիսի շիշ է անհրաժեշտ տատիկին:

•••••

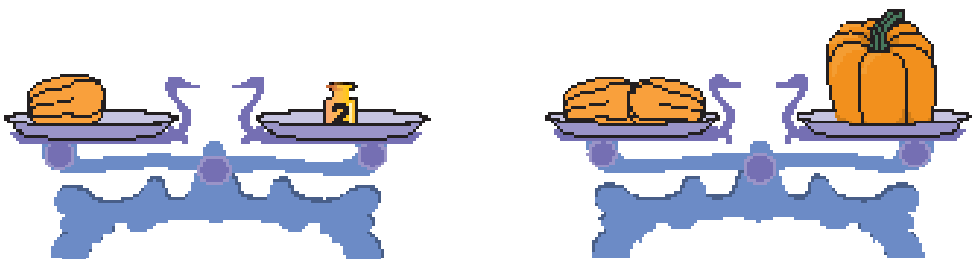
169 Աննան շաբաթ օրը գրքից կարդաց 7 էջ, իսկ կիրակի օրը՝ 2 անգամ շատ: Քանի՞ էջ կարդաց Աննան շաբաթ ու կիրակի օրերին:

•••••

170 Սոնան շաբաթ օրը գրքից կարդաց 18 էջ, իսկ կիրակի օրը՝ 2 անգամ քիչ: Քանի՞ էջ կարդաց Սոնան շաբաթ ու կիրակի օրերին:

•••••

171 Որքան է դդումներից յուրաքանչյուրի զանգվածը:

- Մեծ դդումը քանի՞ անգամ է ծանր փոքրից:
- Փոքր դդումը քանի՞ անգամ է թեթև մեծից:

172 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{aligned} 33 - 28 + 23 \\ 44 - 28 + 23 \\ 55 - 28 + 23 \\ 66 - 28 + 23 \\ \dots \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 80 - 28 + 23 \\ 82 - 28 + 23 \\ 84 - 28 + 23 \\ 86 - 28 + 23 \\ \dots \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 66 - 28 + 24 \\ 66 - 30 + 24 \\ 66 - 32 + 24 \\ 66 - 34 + 24 \\ \dots \end{aligned}$$

173 Կատարիր գործողությունը:

$\begin{array}{r} 66 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 53 \\ - 26 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 35 \\ + 45 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 87 \\ - 48 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 71 \\ - 46 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ - 26 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$

174 Բացահայտե՛ք մարդու կարևոր հատկանիշերից մեկը, որը թաքնված է գաղտնագրում: Խոսե՛ք դրա մասին:

Ինչպե՞ս ես գնահատում քո դասընկերների աշխատասիրությունը:

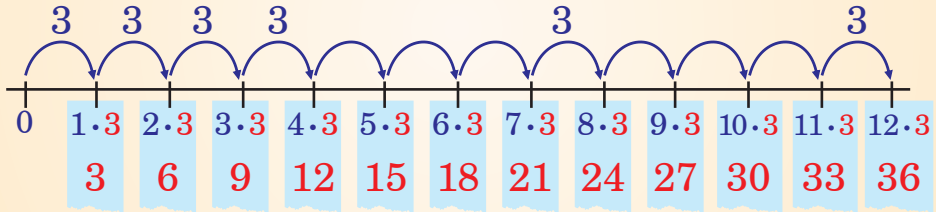
$45 - 28$	S	$29 + 26$	Խ	$19 + 19$	Շ
$55 - 49$	U	$39 - 18$	Ե	$16 + 17$	Բ
$60 - 28$	Ա				

32	38	55	32	17	32	6	21	33

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Եռապատիկ

Սրանք 3-ի պատիկ թվեր են:
3-ի պատիկ թվերը կստանանս,
եթե հաշվես 3-ական:

3-ի պատիկ թվերը գրի՛ր, ապա ստուգի՛ր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

175 Հաշվի՛ր արտահայտության արժեքը:

3 · 3 1 · 3
7 · 3 5 · 3

4 · 3 8 · 3
2 · 3 6 · 3

9 · 3 3 · 10
3 · 9 10 · 3

24 : 3 9 : 3
30 : 3 6 : 3

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

176 Եռապատիկ, քառապատիկ, հնգապատիկ, վեցապատիկ բառերը տրոհի՛ր այնպիսի մասերի, որ կարողանաս $\acute{\iota}$ մասերը, $\acute{\iota}$ ամբողջ բառը մեկնաբանել:

- Յուրաքանչյուր բառի համար սաս՛ երկու օրինակ:

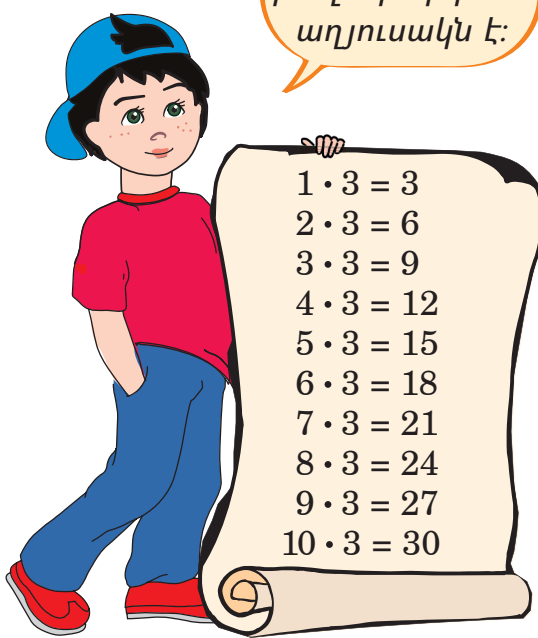
177 Կրկնապատիկ և կես բառերը գործածի՛ր տարբեր նախադասություններում:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

178 Մեկնաբանիր, թե ինչպես են Այգն ու Անին կազմել 3-ի բազմապատկման և 3-ի բաժանման աղյուսակները:

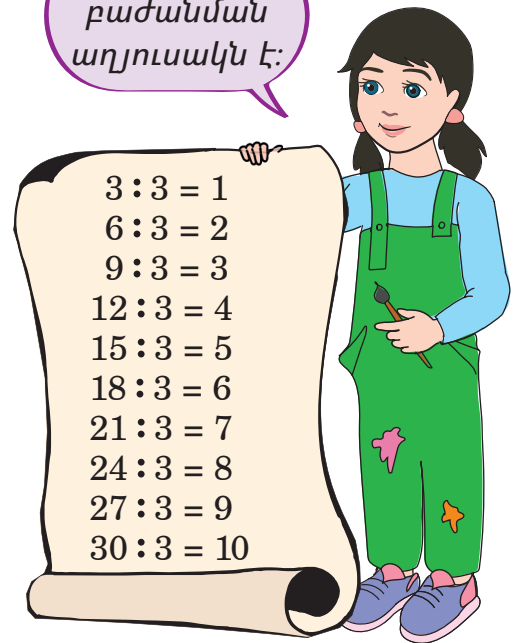
$3 = 1 \cdot 3 = 3$ $3 + 3 = 2 \cdot 3 = 6$ $3 + 3 + 3 = 3 \cdot 3 = 9$	\longrightarrow \longrightarrow \longrightarrow	$3 : 3 = 1$ $6 : 3 = 2$ $9 : 3 = 3$
--	---	--

Սա 3-ի բազմապատկման աղյուսակն է:

$1 \cdot 3 = 3$
 $2 \cdot 3 = 6$
 $3 \cdot 3 = 9$
 $4 \cdot 3 = 12$
 $5 \cdot 3 = 15$
 $6 \cdot 3 = 18$
 $7 \cdot 3 = 21$
 $8 \cdot 3 = 24$
 $9 \cdot 3 = 27$
 $10 \cdot 3 = 30$

Սա 3-ի բաժանման աղյուսակն է:

$3 : 3 = 1$
 $6 : 3 = 2$
 $9 : 3 = 3$
 $12 : 3 = 4$
 $15 : 3 = 5$
 $18 : 3 = 6$
 $21 : 3 = 7$
 $24 : 3 = 8$
 $27 : 3 = 9$
 $30 : 3 = 10$

179 Օգտվելով աղյուսակից՝ վերականգնիր հավասարությունը:

ա) $\square \cdot 3 = 3$	բ) $3 \cdot \square = 12$	գ) $\square \cdot 3 = 24$	դ) $3 \cdot \square = 6$
$\square \cdot 3 = 12$	$3 \cdot \square = 15$	$\square \cdot 3 = 30$	$3 \cdot \square = 18$
$\square : 3 = 6$	$\square : 3 = 3$	$\square : 3 = 9$	$\square : 3 = 1$
$\square : 3 = 9$	$\square : 3 = 10$	$\square : 3 = 6$	$\square : 3 = 7$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

180 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$70 + 28 - 23$$

$$60 + 28 - 23$$

$$50 + 28 - 23$$

$$40 + 28 - 23$$

.....

$$90 - 28 + 23$$

$$80 - 28 + 23$$

$$70 - 28 + 23$$

$$60 - 28 + 23$$

.....

$$77 - 28 + 23$$

$$77 - 30 + 23$$

$$77 - 32 + 23$$

$$77 - 34 + 23$$

.....

181 Լրացրո՛ւ աղյուսակը:

			 + 	 - 	 +
35	20	15			
42	40	3			

182 Բացահայտիր օրինաչափությունը և լրացրո՛ւ դատարկ վանդակները:

60	62	64			
----	----	----	--	--	--

		91	93	95		
--	--	----	----	----	--	--

		60	70	80		
--	--	----	----	----	--	--

20			14			8
----	--	--	----	--	--	---

183 Հաշվիր՝ օգտվելով տրված հավասարությունից:

$$40 \cdot 2 = 80$$

$$41 \cdot 2 =$$

$$42 \cdot 2 =$$

$$40 : 2 = 20$$

$$42 : 2 =$$

$$44 : 2 =$$

$$60 - 20 = 40$$

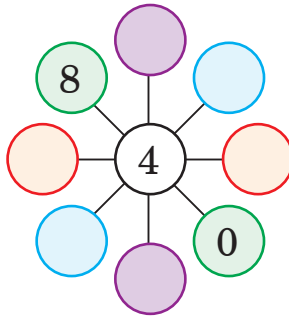
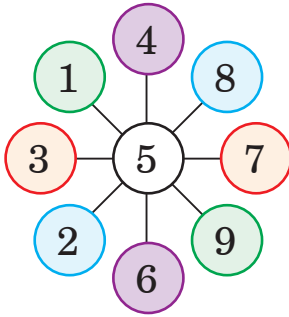
$$60 - 21 =$$

$$60 - 22 =$$

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍՐԱՀ

184 Բացահայտե՛ք օրինաչափու-
թյունը և լրացրե՛ք դատարկ
շրջանները:

*Ուշադրություն
Թվերը պետք է
փարբեր լինեն:*

185 Վերականգնե՛ք հավասարությունը:

$$5* + 2 = *3$$

$$7* + 5 = *8$$

$$43 + * = *4$$

$$25 + * = *7$$

$$8* + 2 = *5$$

$$35 + * = *9$$

186 Անահիտը գծել է 3 ուղիղ: Նա նշել է յուրաքանչյուր ուղղին պատկանող 3 կետ: Անահիտը նշել է ընդամենը 6 կետ: Ցույց տվե՛ք, թե ինչպես է Անահիտը դա արել:

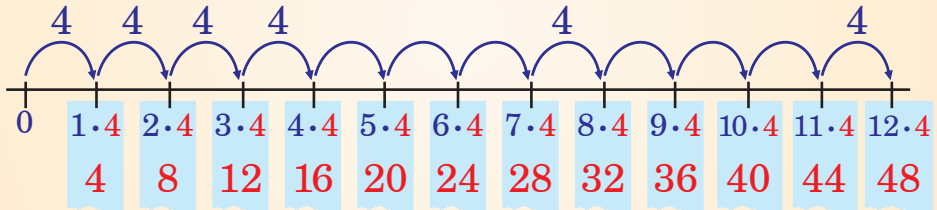
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍՐԱՀ

- 2-ի բազմապատկման աղյուսակը անգիր ասած և տես, թե որտեղ ես դժվարանում: Որ դեպքերում դժվարանում ես, դրանք գրի՛ր թղթի վրա, կարդա՛ մի քանի անգամ:
- Գնահատի՛ր այս պահին քո գիտելիքները 2-ի և 3-ի բազմապատկման վերաբերյալ: Դասարանին ներկայացրո՛ւ, թե որ հարցերում ես դժվարանում:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Կես
քառորդ

Սրանք 4-ի պատիկ թվեր են:
4-ի պատիկ թվերը կստանաս,
եթե հաշվես 4-ական:

4-ի պատիկ թվերը գրի՛ր, ապա ստուգի՛ր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

187 Հաշվի՛ր արտահայտության արժեքը:

$7 \cdot 4$ $1 \cdot 4$
 $3 \cdot 4$ $5 \cdot 4$

$4 \cdot 4$ $8 \cdot 4$
 $2 \cdot 4$ $6 \cdot 4$

$9 \cdot 4$ $4 \cdot 10$
 $4 \cdot 9$ $10 \cdot 4$

$24 : 4$ $8 : 4$
 $40 : 4$ $4 : 4$

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

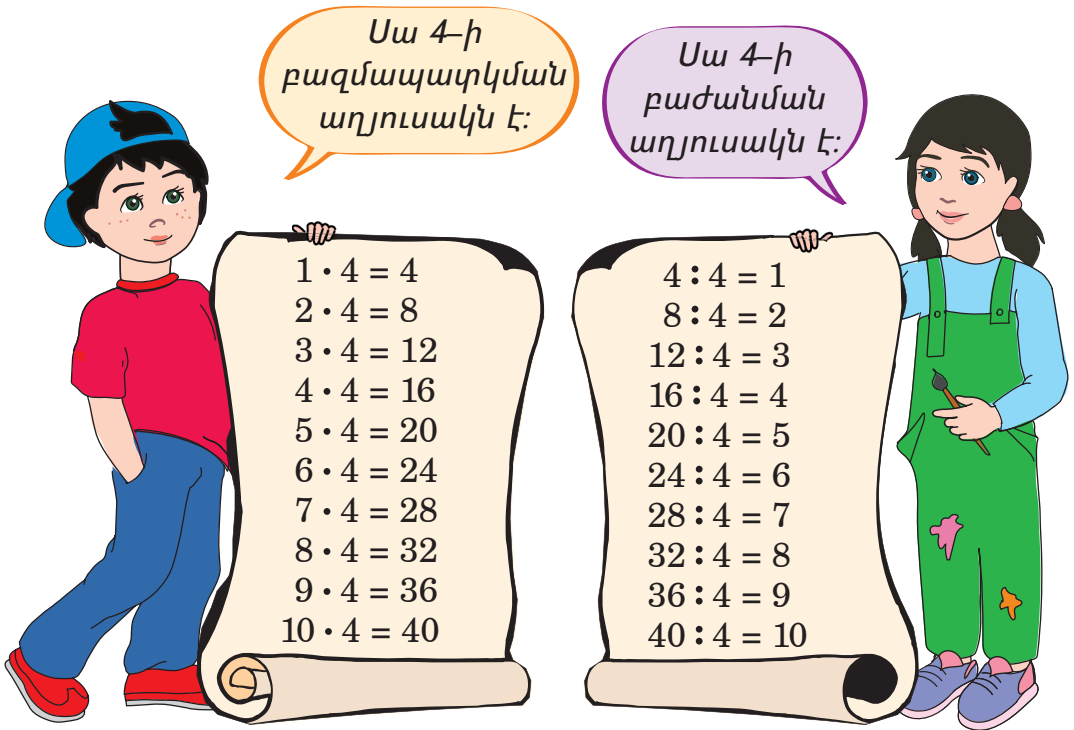
188 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտվելով **անգամ շատ, անգամ մեծ, անգամ փոքր, անգամ քիչ** բառերից:

- Սոնան գրել է 12 թիվը, իսկ Աննան՝ 4 թիվը: Սոնայի գրած թիվը 3 **անգամ մեծ** է Աննայի գրած թվից: Աննայի գրած թիվը 3 ... է Սոնայի գրած թվից:
- Արամն ունի 8 խնձոր, իսկ Հայկը՝ 4 խնձոր: Արամի խնձորները 2 ... են Հայկի խնձորներից: Հայկի խնձորները 2 **անգամ քիչ** են Արամի խնձորներից:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

189 Մեկնաբանիր, թե ինչպես են Այգն ու Անին կազմել 4-ի բազմապատկման և 4-ի բաժանման աղյուսակները:

$4 = 1 \cdot 4 = 4$ $4 + 4 = 2 \cdot 4 = 8$ $4 + 4 + 4 = 3 \cdot 4 = 12$	\longrightarrow	$4 : 4 = 1$ $8 : 4 = 2$ $12 : 4 = 3$
---	-------------------	---

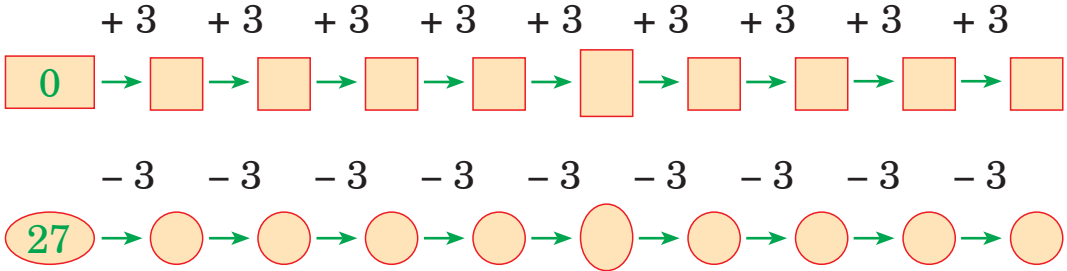

190 Օգտվելով աղյուսակից՝ վերականգնիր հավասարությունը:

ա) $\square \cdot 4 = 4$	բ) $4 \cdot \square = 12$	գ) $\square \cdot 4 = 4$	դ) $4 \cdot \square = 8$
$\square \cdot 4 = 12$	$4 \cdot \square = 16$	$\square \cdot 4 = 40$	$4 \cdot \square = 20$
$\square : 4 = 6$	$\square : 4 = 4$	$\square : 4 = 8$	$\square : 4 = 1$
$\square : 4 = 9$	$\square : 4 = 10$	$\square : 4 = 5$	$\square : 4 = 7$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

191 Շարունակելով մինյանց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

- Քանի՞ հայ երեքների գումար է առաջին շարքը:
- Երկրորդ շարքում քանի՞ հայ երեք է հանված 27-ից:
- Քանի՞ հայ երեք կա 27-ի մեջ:
- Կարո՞ղ էիք նախապես ասել վերջում սրացվող թիվը:

192 Հարցին, թե քանի շնիկ ունի Արան, նա այսպես պատասխանեց. «Իմ բոլոր շնիկները միասին ունեն 20 ոտք: Ինքների հաշվե՛ք, թե քանի շնիկ ունեմ ես»:

193 Հարցին, թե քանի նապաստակ ունի Լևոնը, նա այսպես պատասխանեց. «Իմ բոլոր նապաստակները միասին ունեն 20 ականջ: Ինքների հաշվե՛ք, թե քանի նապաստակ ունեմ ես»:

194 Աստղանիշերը փոխարինի՛ր այնպիսի թվանշաններով, որ ստանաս հավասարություններ:

$$5* - 2 = *3$$

$$7* - 5 = *4$$

$$48 - * = *5$$

$$25 - * = *4$$

$$8* - 2 = *0$$

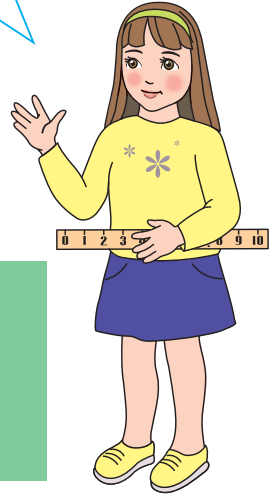
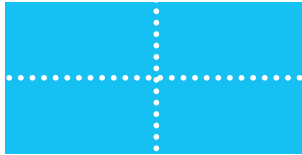
$$35 - * = *5$$

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

ԲԱՅԱՀԱՅՏՈՒՄ ԵՆՔ

195 Տրված պատկերները բաժանե՛ք 2 և 4 հավասար մասերի:

Մասերից յուրաքանչյուրը ուղղանկյան քառորդ մասն է:

Դուք էլ կարող եք ուղանկյունաձև թուղթը ծալելով կիսել այն կամ բաժանել քառորդ մասերի:

ԽԱՂՈՒՄ ԵՆՔ

Մի քիչ էլ խաղ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

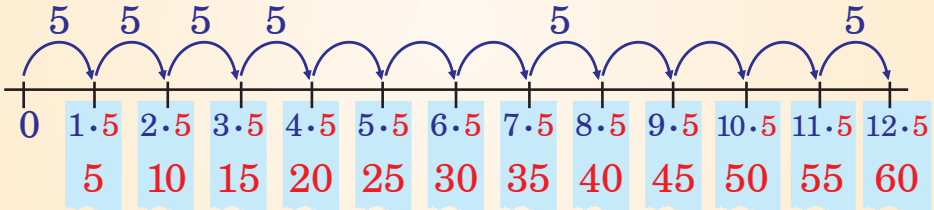
Դասարանցիներով փորձե՛ք ձեր խոսակցության ընթացքում օգտագործել **կես** և **քառորդ** բառերը:

Սակայն հիշիր, որ մաթեմատիկայում **կիսելը** նշանակում է բաժանել 2 հավասար մասի:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

հնգապատիկ

Սրանք 5-ի պատիկ թվեր են:
5-ի պատիկ թվերը կստանանս,
եթե հաշվես 5-ական:

5-ի պատիկ թվերը գրիր, ապա սրուգիր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

196 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$7 \cdot 5$ $1 \cdot 5$
 $3 \cdot 5$ $5 \cdot 5$

$8 \cdot 5$ $4 \cdot 5$
 $2 \cdot 5$ $6 \cdot 5$

$9 \cdot 5$ $5 \cdot 10$
 $5 \cdot 9$ $10 \cdot 5$

$25 : 5$ $15 : 5$
 $50 : 5$ $30 : 5$

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

197 Լրացրո՛ւ պնդումները՝ օգտագործելով **անգամ**, **հնգապատիկ** բառերը:

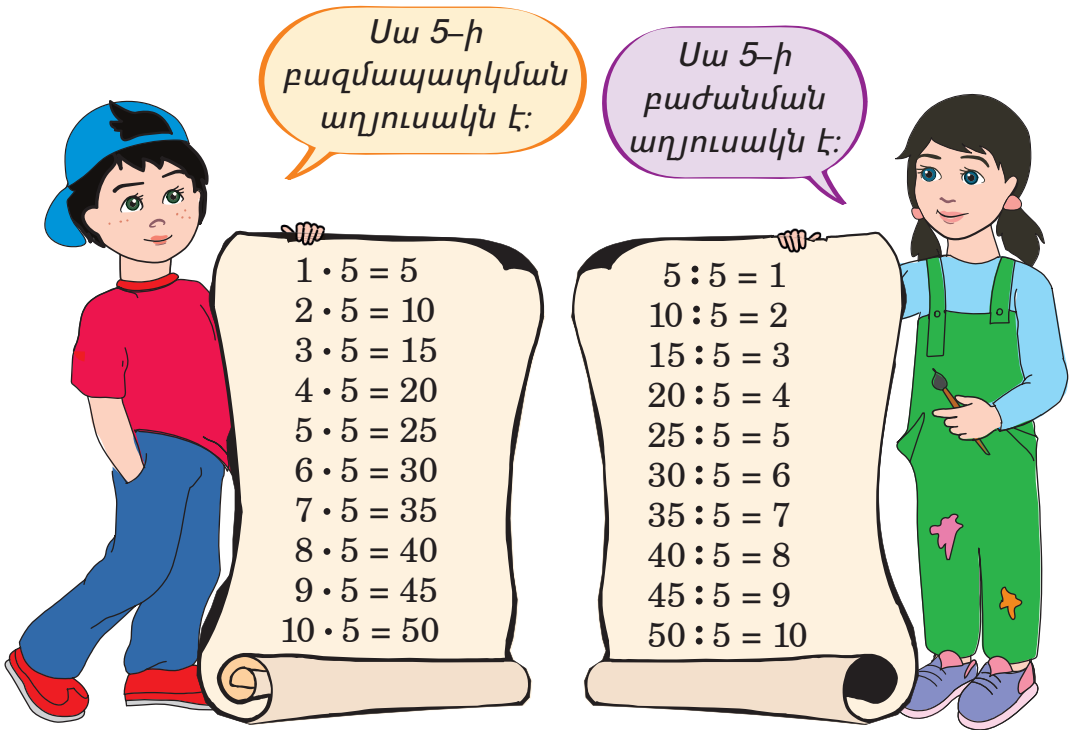
Արդյունքները հիմնավորիր 2-ական օրինակով:

- Եթե ասում ենք, որ առաջին թիվը 5 **անգամ մեծ** է երկրորդից, նշանակում է, որ առաջին թիվը երկրորդի ... է:
- Եթե ասում ենք, որ առաջին թիվը 5 **անգամ մեծ** է երկրորդից, նշանակում է՝ երկրորդ թիվը 5 ... **փոքր** է առաջինից:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

198 Մեկնաբանիր, թե ինչպես են Այգն ու Անին կազմել 5-ի բազմապատկման և 5-ի բաժանման աղյուսակները:

$5 = 1 \cdot 5 = 5$	→	$5 : 5 = 1$
$5 + 5 = 2 \cdot 5 = 10$	→	$10 : 5 = 2$
$5 + 5 + 5 = 3 \cdot 5 = 15$	→	$15 : 5 = 3$
.....	

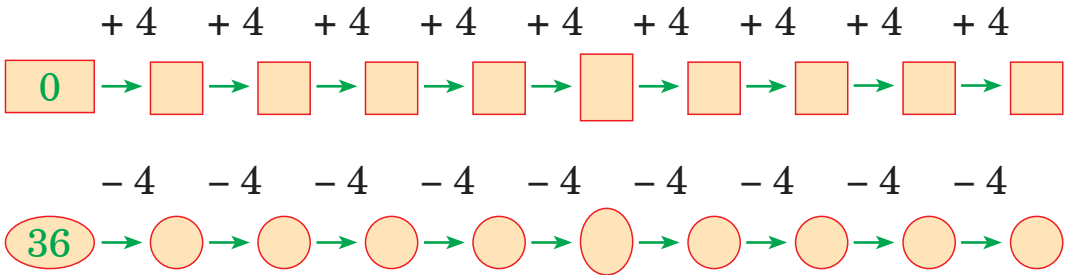

199 Օգտվելով աղյուսակից՝ վերականգնիր հավասարությունը:

ա) $\square \cdot 5 = 5$	բ) $5 \cdot \square = 45$	գ) $\square \cdot 5 = 25$	դ) $5 \cdot \square = 30$
$\square \cdot 5 = 15$	$5 \cdot \square = 35$	$\square \cdot 5 = 40$	$5 \cdot \square = 10$
$\square : 5 = 6$	$\square : 5 = 5$	$\square : 5 = 8$	$\square : 5 = 1$
$\square : 5 = 9$	$\square : 5 = 10$	$\square : 5 = 7$	$\square : 5 = 3$

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

200 Շարունակելով մինյանց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

- Քանի՞ հարյուրների գումար է առաջին շարքը:
- Երկրորդ շարքում քանի՞ հարյուր է հանված 36-ից:

201 Ընտրի՛ր այն թիվը, որը տեղադրելով անհայտ արտադրիչի փոխարեն, կստանաս հավասարություն:

 3, 5, 9, 6, 8, 4

ա) $8 \cdot \square = 40$

բ) $\square \cdot 7 = 21$

բ) $\square \cdot 10 = 90$

$6 \cdot \square = 24$

$\square \cdot 4 = 24$

$\square \cdot 10 = 80$

202 Ընտրի՛ր այն թիվը, որը տեղադրելով անհայտ բաղադրիչի փոխարեն, կստանաս հավասարություն:

 20, 2, 10, 80, 15, 90

ա) $80 : \square = 8$

բ) $\square : 5 = 3$

բ) $\square : 10 = 9$

$16 : \square = 8$

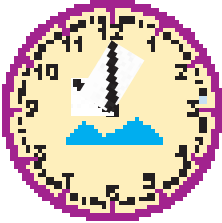
$\square : 4 = 5$

$\square : 10 = 8$

203 Եթե Գրիգորը գնի 2 փուչիկ, նրա մոտ կմնա 40 դրամ: Իսկ եթե նա գնի 4 փուչիկ, նրա մոտ դրամ չի մնա: Ինչ արժե 1 փուչիկը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

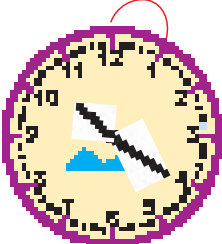
204 Դիտիր և փորձիր մեկնաբանել, թե ինչպես ենք կարդում ժամացույցի ցույց տված տվյալները:

Ժամացույցի փոքր սլաքը ցույց է տալիս ժամերը, իսկ մեծը սլաքը՝ րոպեները:
Ժամը 10–ն է:

5 րոպե

Ժամացույցի յուրաքանչյուր փոքրիկ բաժանում 1 րոպե է:

Ժամը 10–ն անց է 20 րոպե:

5 րոպե

Ավելի հեշտ կլինի, եթե րոպեները կարդաս 5–ի պատիկ թվերով:

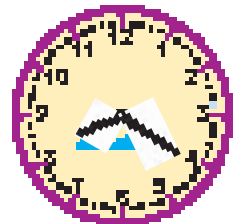
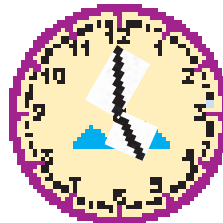
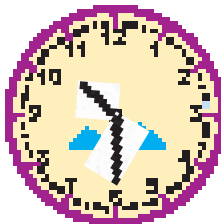
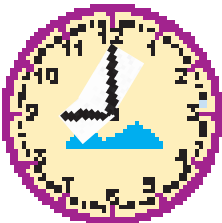
1·5, 2·5, 3·5, 4·5

5 10 15 20

Հիշիր

1 ժամը 60 րոպե է:

205 Կարդա՛ ժամացույցի ցույց տված տվյալները:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

1-ի ցանկացած պատիկ հավասար է այդ նույն թվին:

$$5 \cdot 1 = 5$$

$$8 \cdot 1 = 8 \dots$$

Որևէ թիվ և 1-ի քանորդը այդ նույն թիվն է:

$$5 : 1 = 5$$

$$8 : 1 = 8 \dots$$

0-ի ցանկացած պատիկ հավասար է 0-ի:

$$5 \cdot 0 = 0$$

$$8 \cdot 0 = 0 \dots$$

$$0 \cdot 5 = 0$$

Որևէ թվի և 0-ի քանորդը հմաստ չունի:

~~$$5 : 0$$~~
~~$$8 : 0$$~~

206 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$4 \cdot 1 \quad 1 \cdot 0$$

$$1 \cdot 5 \quad 1 \cdot 3$$

$$7 \cdot 1 \quad 9 \cdot 1$$

$$2 \cdot 1 \quad 6 \cdot 0$$

$$8 \cdot 1 \quad 1 \cdot 10$$

$$1 \cdot 8 \quad 10 \cdot 1$$

$$4 : 1 \quad 12 : 1$$

$$1 : 1 \quad 20 : 1$$

$$0 : 1 \quad 10 : 1$$

$$8 : 1 \quad 15 : 1$$

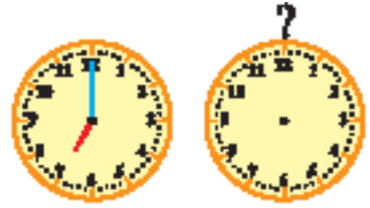
207 Լրացրո՛ւ պնդումները՝ օգտագործելով **արտադրյալ, քանորդ, բաժանել** բառերը:

Արդյունքները հիմնավորիր 2-ական օրինակով.

- Ցանկաված թվի և 1-ի ... հավասար է այդ թվին:
- Ցանկաված թվի և 1-ի ... հավասար է այդ թվին:
- Ցանկաված թվի և 0-ի ... հավասար է 0:
- Որևէ թիվ 0-ի ... չի կարելի:

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

208 Առավոտյան ժամը 7-ին Սուրենը գնաց դպրոց և վերադարձավ 8 ժամ հետո: Ժամը քանիսի՞ն Սուրենը տուն վերադարձավ:

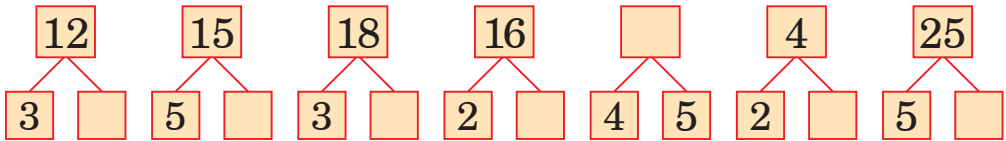
209 Ներկայացումն սկսվեց երեկոյան ժամը 8-ին և վերջացավ ժամը 11-ին: Քանի՞ ժամ տևեց ներկայացումը:

210 Շարունակելով միմյանց՝ լրացրե՛ք վանդակները:

Ո՞րն է ձեր հուշումը:

Ի՞նչ գիտելիք եք կիրառելու:

211 Գտի՛ր սխալը և ուղղի՛ր այն:

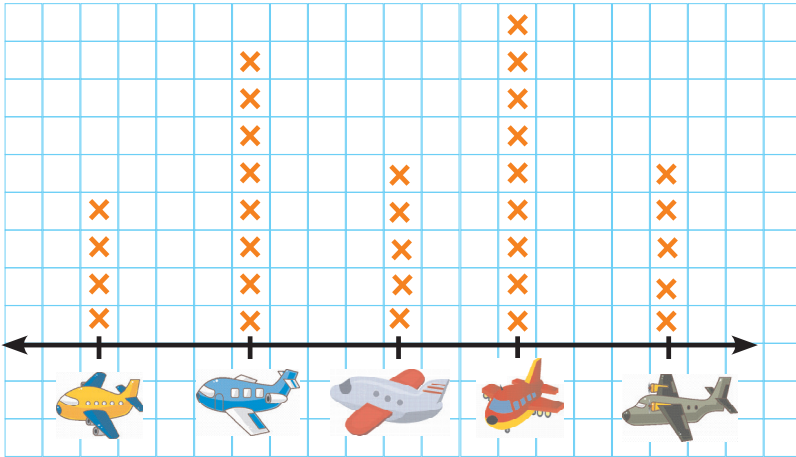
$$\begin{array}{r} \overset{1}{+} 54 \\ \quad 8 \\ \hline 62 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 43 \\ \quad 37 \\ \hline 70 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{10}{-} 77 \\ \quad 19 \\ \hline 58 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{10}{+} 55 \\ \quad 37 \\ \hline 18 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{10}{-} 60 \\ \quad 34 \\ \hline 16 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{1}{+} 49 \\ \quad 39 \\ \hline 88 \end{array}$$

212 Հաշվի՛ր:

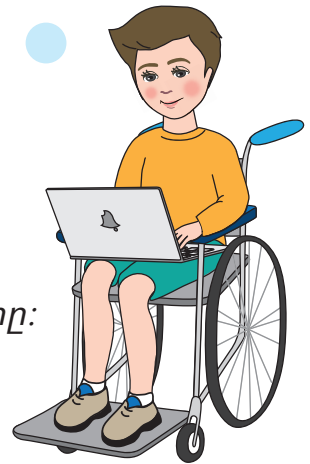
Տարբերությունը	Գումարը	Արտադրյալը	Քանորդը
48 և 32	34 և 44	3 և 4	35 և 5
58 և 29	80 և 12	8 և 3	20 և 2
62 և 6	64 և 26	6 և 5	45 և 5

213 Աշոտի ինքնաթիռների մասին տվյալները ներկայացված են դիագրամի տեսքով: Ըստ դիագրամի՝ պատասխանե՛ք հարցերին:

Տեսե՛ք, թե ինչքան շատ վերլուծություններ կարող ենք անել դիագրամների օգնությամբ:

- Քանի՞ կանաչ ինքնաթիռ ունի Աշոտը:
.....
- Ո՞ր գույնի ինքնաթիռներն են ամենաշատը:
.....
- Ո՞ր գույնի ինքնաթիռներն են ամենաքիչը:
.....
- Որքան՞ դեղին ու սպիտակ ինքնաթիռ ունի Աշոտը:
.....
- Կարմիր ինքնաթիռները որքանո՞վ են ավելի դեղիններից:
.....

214 Դիագրամ 1-ից դ՛ուրս բերեք անհրաժեշտ տվյալները և լրացրե՛ք աղյուսակը:

				
Դեղին	Կապույտ	Սպիտակ	Կարմիր	Կանաչ

- Աղյուսակը լրացնելուց հետո կրկին պարասխանե՛ք նախորդ հարցերին:
- Ձեր կարծիքով դ՛ր դեպքում է վերլուծություններ անելը ավելի հարմար՝ ըստ աղյուսակի, և դ՛ր դեպքում՝ ըստ դիագրամի:

215 Վերականգնե՛ք հավասարությունը:

$$36 = 4 \bigcirc \square$$

$$27 = 3 \bigcirc \square$$

$$48 = \square \bigcirc 6$$

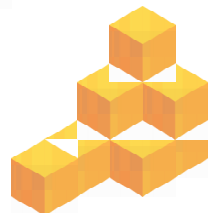
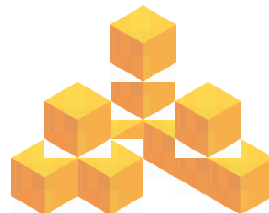
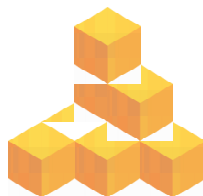
$$70 = \square \bigcirc 7$$

$$7 \bigcirc \square = 28$$

$$3 \bigcirc \square = 27$$

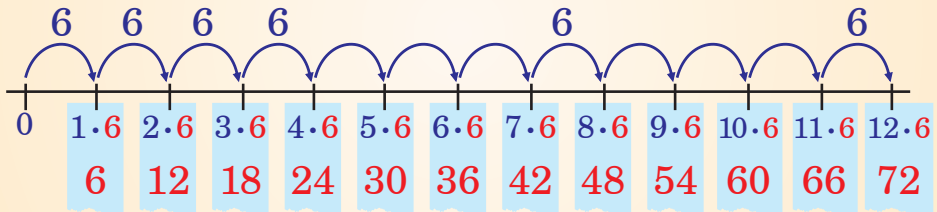
- Քանի՞ տարբեր հավասարություններ կարող եք ստանալ:

216 Հաշվե՛ք, թե քանի խորանարդ կա յուրաքանչյուր խմբում:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Սրանք 6-ի պատիկ թվեր են:
6-ի պատիկ թվերը կստանաս,
եթե հաշվես 6-ական:

6-ի պատիկ թվերը գրիր,
ապա ստուգիր, թե քանի
թիվ կարողացար գրել:

ՏԵՍԱԴԱՍ

217 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{matrix} 7 \cdot 6 & 1 \cdot 6 \\ 3 \cdot 6 & 5 \cdot 6 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 4 \cdot 6 & 8 \cdot 6 \\ 2 \cdot 6 & 6 \cdot 6 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 9 \cdot 6 & 6 \cdot 10 \\ 6 \cdot 9 & 10 \cdot 6 \end{matrix}$$

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

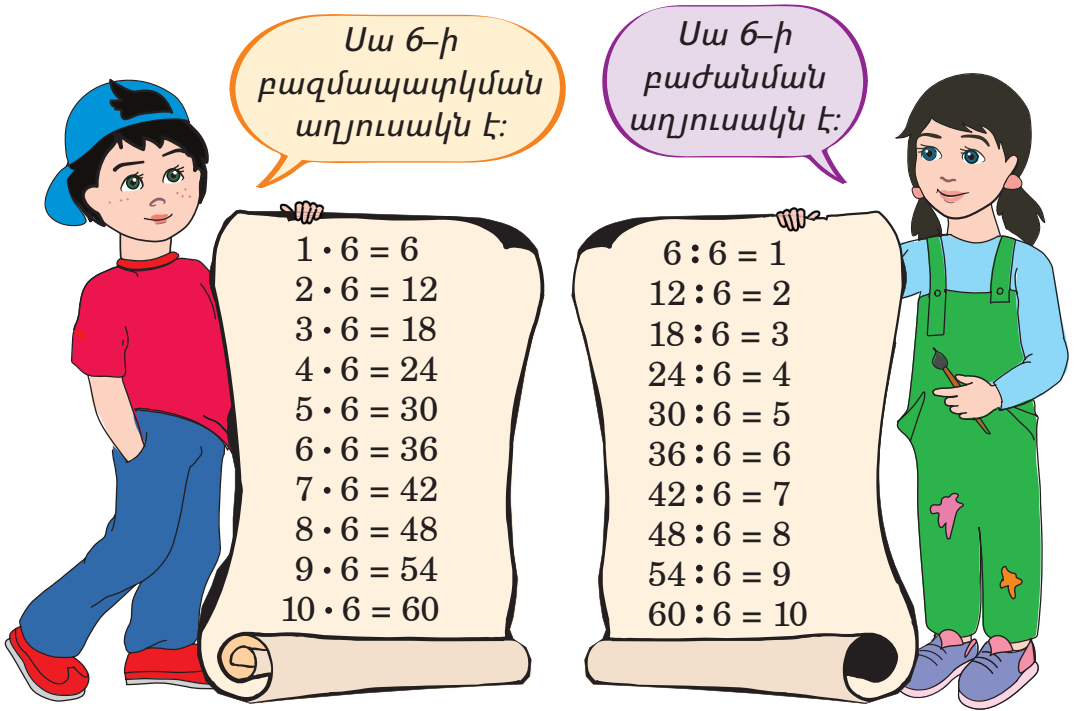
218 Հարցերին պատասխանիր ամբողջական նախադասություններով:

$$7 \cdot 6 = 42$$

- Ո՞րն է արտահայտումը:
- Ի՞նչ բաղադրիչներից է կազմված այն:
- Քանի՞ հար 7 միավոր է 42-ը:
- Քանի՞ հար 6 միավոր է 42-ը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

219 Մի քանի անգամ կարդա՛ աղյուսակները և օգտվելով դրանցից՝ վերականգնի՛ր հավասարությունները:

· 6 = 12
 · 6 = 18
 : 6 = 6
 : 6 = 9

6 · = 48
 6 · = 60
 : 6 = 2
 : 6 = 7

· 6 = 24
 · 6 = 30
 : 6 = 8
 : 6 = 4

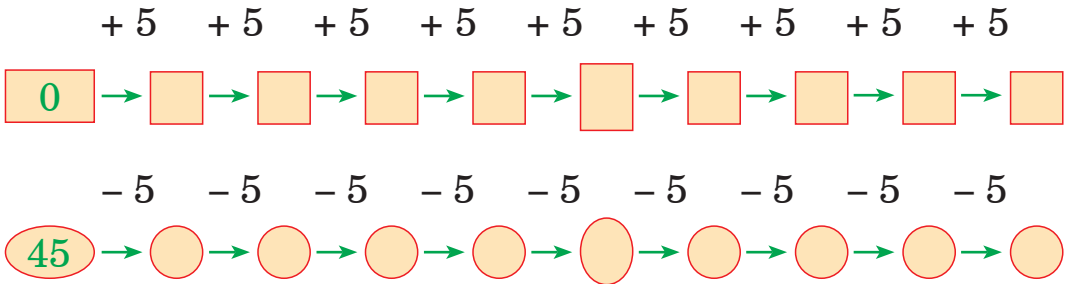
6 · = 36
 6 · = 42
 : 6 = 1
 : 6 = 3

220 Հայկը մտապահել է 4 թիվը, իսկ Արան՝ դրանից 6 անգամ մեծ թիվ: Ո՞րն է Արայի մտապահած թիվը:

221 Եթե Արմենի մտապահած թիվը փոքրացնես 6 անգամ, կստանաս 8: Ո՞ր թիվն է մտապահել Արմենը:

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

222 Նախապես ասե՛ք վերջին թիվը և շարունակելով մինչևնց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

223 Այգն ուներ 11 մատիտ, Անին՝ 13, իսկ Աննան մատիտ չուներ: Նրանք բոլոր մատիտները հավասարապես բաժանեցին երեքի միջև: Յուրաքանչյուրը քանի՞ մատիտ ստացավ:

224 Արան քաղեց 7 կգ խնձոր, իսկ Արամը՝ 13 կգ: Պապիկն այն հավասարապես տեղավորեց 4 արկղում: Յուրաքանչյուր արկղում քանի՞ կիլոգրամ խնձոր եղավ:

225 Անին 8 տարեկան է: Մայրիկը 5 անգամ մեծ է Անիից: Իսկ հայրիկը 2 տարով մեծ է մայրիկից: Քանի՞ տարեկան է հայրիկը:

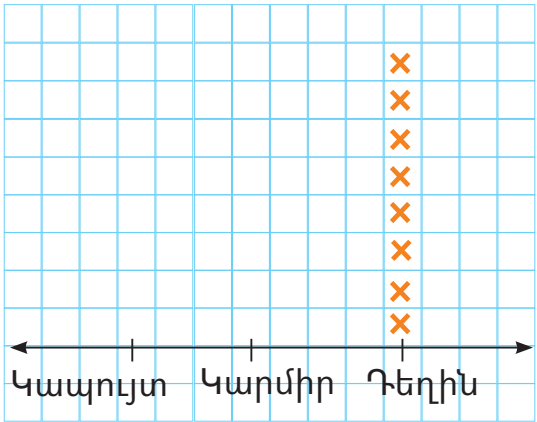
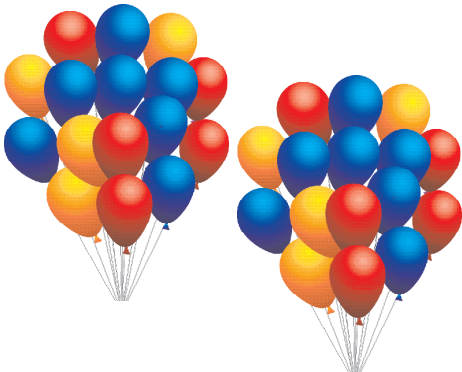
226 Լալան տնից մինչև դպրոց գնում է 25 րոպեում: Դպրոցում դասերը սկսվում են ժամը 9-ին: Դասից չուշանալու համար ամենաուշը ժամը քանիսի՞ն նա պետք է դուրս գա տնից:

227 Լալան տնից մինչև դպրոց գնում է 25 րոպեում: Դպրոցում դասերը սկսվում են ժամը 9-ին: Կուշանա՞մ արդյոք նա դասից, եթե տնից դուրս գա ժամը 8-ն անց 25-ին:

228 Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա՝ հունիսի 1-ի առիթով 2-րդ դասարանցիները որոշել են զարդարել դասասենյակը: Այդ նպատակով նրանք գնել են 2 կապ փուչիկ:

Փուչիկների տվյալները ներկայացրեք դիագրամի տեսքով:

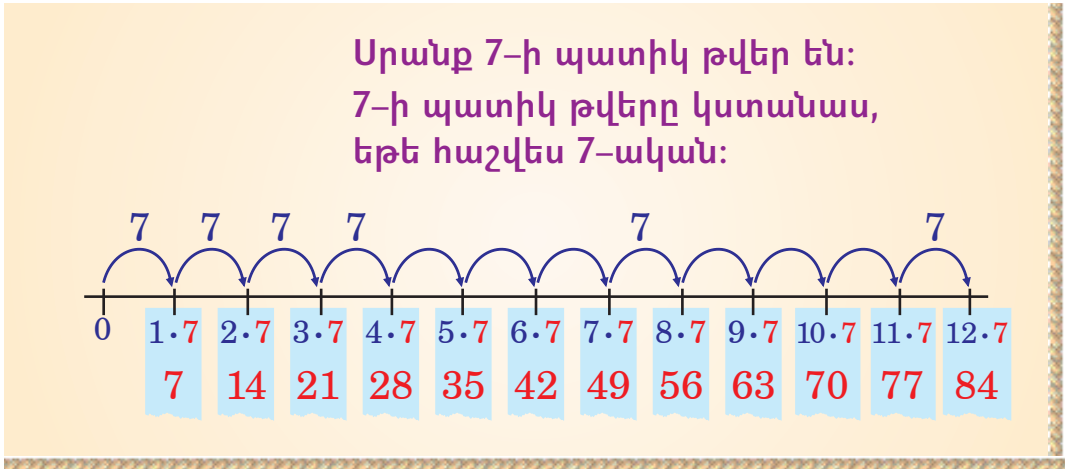
Փուչիկների տվյալները ներկայացրեք նաև աղյուսակով:

Կապույտ	Կարմիր	Դեղին

Կատարե՛ք վերլուծություն.

- Քանի՞ դեղին փուչիկ են գնել նրանք:
.....
- Կապույտ փուչիկները որքանով են ավելի կարմիրներից:
.....
- Ընդամենը քանի՞ փուչիկ են գնել:
.....

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

7-ի պատիկ թվերը գրի՛ր, ապա ստուգի՛ր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

229 Հաշվի՛ր արտահայտության արժեքը:

$7 \cdot 7$ $1 \cdot 7$
 $3 \cdot 7$ $5 \cdot 7$

$4 \cdot 7$ $8 \cdot 7$
 $2 \cdot 7$ $6 \cdot 7$

$9 \cdot 7$ $7 \cdot 10$
 $7 \cdot 9$ $10 \cdot 7$

$63 : 7$ $7 : 1$
 $70 : 7$ $0 : 7$

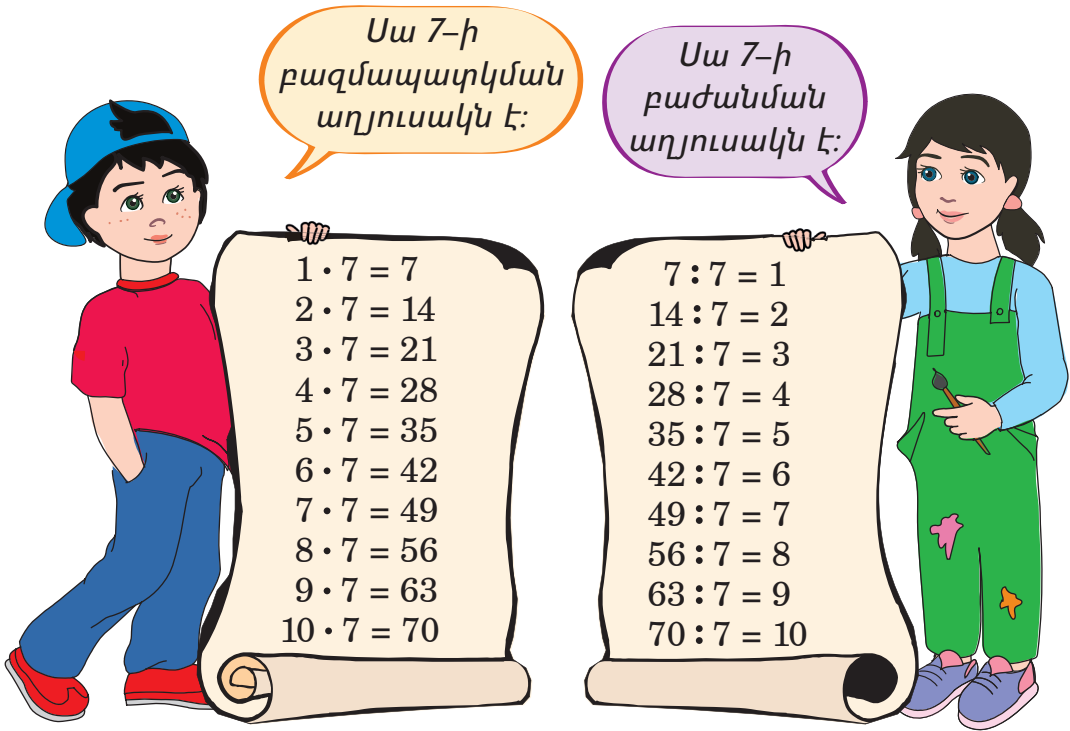
ԲԱՌԱՍՐԱՀ

230 Հարց ու պատասխան:

- Տո՛ւր այնպիսի հարց, որ պատասխանի մեջ գործածվի **յոթապատիկ** բառը:
- Տո՛ւր այնպիսի հարց, որ պատասխանի մեջ գործածվի **բաժանարար** և **քսանութ** բառերը:
- Տո՛ւր հարց՝ գործածելով **պատիկ** բառը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

231 Մի քանի անգամ կարդա՛ աղյուսակները և օգտվելով դրանցից՝ վերականգնի՛ր հավասարությունները:

$\square \cdot 7 = 14$

$\square \cdot 7 = 21$

$\square : 7 = 6$

$\square : 7 = 9$

$7 \cdot \square = 49$

$7 \cdot \square = 70$

$\square : 7 = 2$

$\square : 7 = 7$

$\square \cdot 7 = 28$

$\square \cdot 7 = 35$

$\square : 7 = 8$

$\square : 7 = 4$

$7 \cdot \square = 63$

$7 \cdot \square = 42$

$\square : 7 = 1$

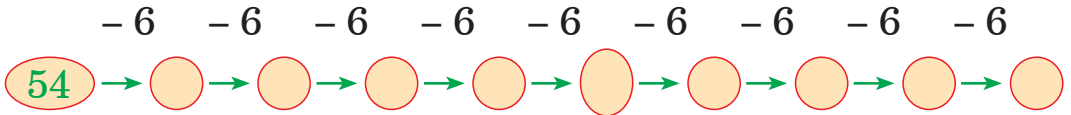
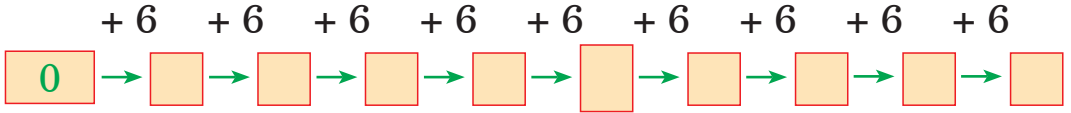
$\square : 7 = 3$

232 Հայկը մտապահել է 28 թիվը, իսկ Արան՝ դրանից 7 անգամ փոքր թիվը: Ո՞րն է Արայի մտապահած թիվը:

233 Աննան մտապահել է 35 թիվը, իսկ Արան՝ դրանից 7 անգամ փոքր թիվը: Ո՞րն է Արայի մտապահած թիվը:

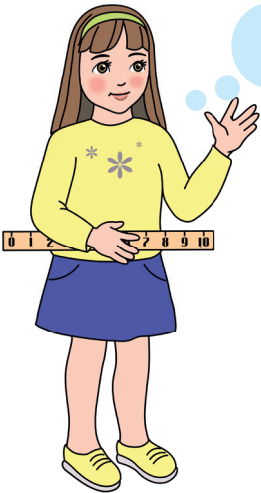
ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

234 Նախապես ասե՛ք վերջին թիվը և շարունակելով մինչևանց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

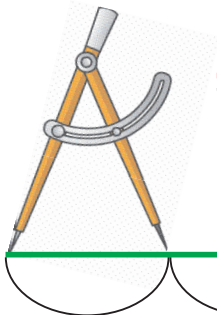
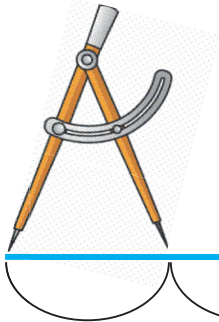

235 Ըստ հատվածների երկարության՝ լրացրո՛ւ աղյուսակը:

Կարկինի բացվածքը ընդունի՛ր 6 սմ:

Հատված	Երկարություն

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

236 Ամենասիրված կենդանին

- Դասարանով կազմակերպեք հարցում, թե ով որ կենդանին է ամենաշատը սիրում:
- Հարցման արդյունքները լրացրեք աղյուսակում:
- Կառուցեք դիագրամ այդ տվյալները ներկայացնելու համար:

				
Կապիկ	Պինգվին	Փիղ	Արջ	Առյուծ

237 Վերլուծեք տվյալները՝ պատասխանելով հետևյալ հարցերին:

- Ո՞ր կենդանին է ամենասիրվածը:
- Ո՞ր կենդանիներն են հավաքել նույն քանակով ձայն:
- Քանի՞ ձայն է ավելի հավաքել ամենասիրված կենդանին ամենաքիչ սիրված կենդանուց:
- Քանի՞ երեխա է քվեարկել կապիկի և պինգվինի օգտին:
- Ընդամենը քանի՞ երեխա է մասնակցել հարցմանը:

•••••

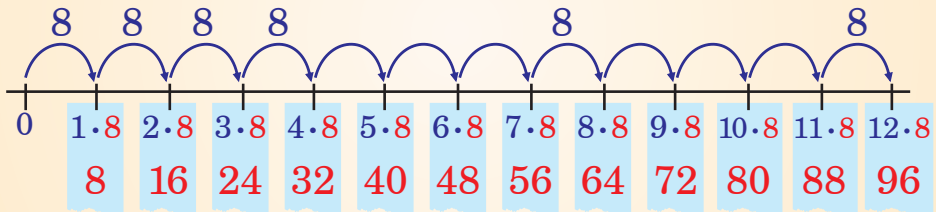
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Մեկ-երկու նախադասությամբ ներկայացրո՛ւ, թե ինչ աշխատանքներ եք կատարել համագործակցության սրահում:

- Որքանո՞վ է այն քեզ դուր եկել:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Սրանք 8-ի պատիկ թվեր են:
8-ի պատիկ թվերը կստանան,
երթե հաշվես 8-ական:

8-ի պատիկ թվերը գրիր, ապա ստուգիր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

238 Հաշվիր արտահայտության արժեքը:

7 · 8 1 · 8
3 · 8 9 · 8

4 · 8 8 · 8
2 · 8 6 · 8

8 · 5 8 · 10
5 · 8 10 · 8

64 : 8 8 : 1
72 : 8 0 : 8

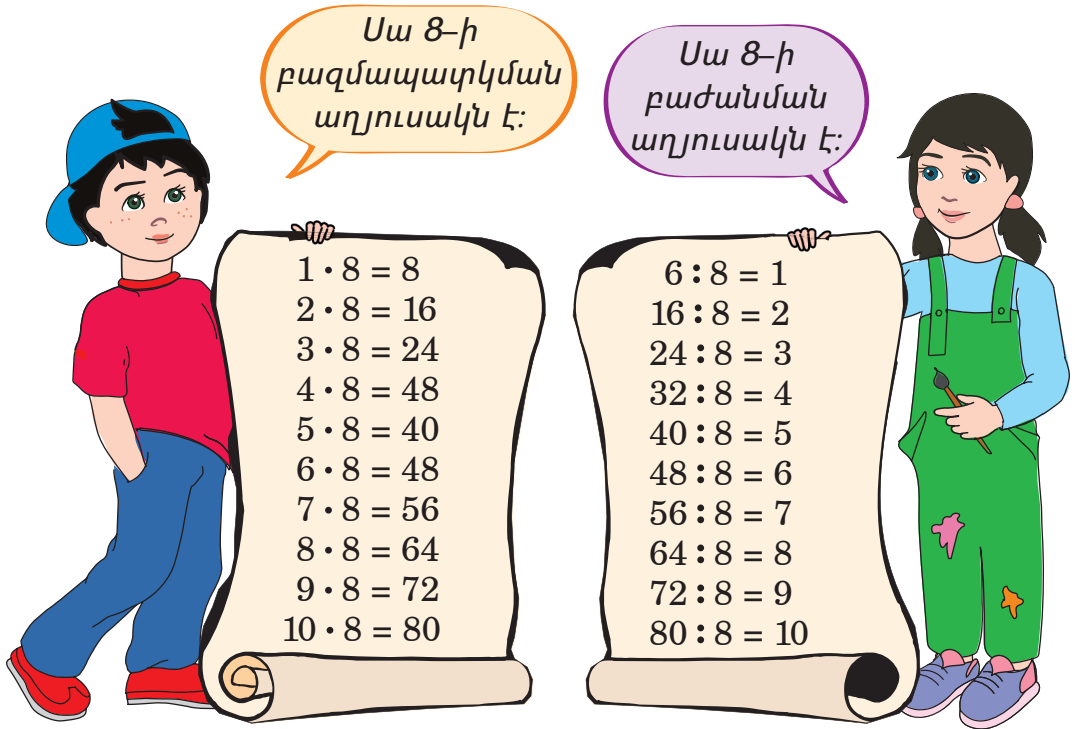
ԲԱՌԱՍՐԱՀ

239 Հարց ու պատասխան:

- Տնօր այնպիսի հարց, որ պարասխանի մեջ գործածվի **ութապարիկ** բառը:
- Տնօր այնպիսի հարց, որ պարասխանի մեջ գործածվի **բաժանարար** և **քառասուն** բառերը:
- Տնօր հարց՝ գործածելով **ութապարիկ** բառը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

240 Մի քանի անգամ կարդա՛ աղյուսակները և օգտվելով դրանցից՝ վերականգնի՛ր հավասարությունները:

$\cdot 8 = 16$
 $\cdot 8 = 24$
 $: 8 = 6$
 $: 8 = 9$

$8 \cdot$ $= 48$
 $8 \cdot$ $= 80$
 $: 8 = 2$
 $: 8 = 7$

$\cdot 8 = 24$
 $\cdot 8 = 40$
 $: 8 = 8$
 $: 8 = 4$

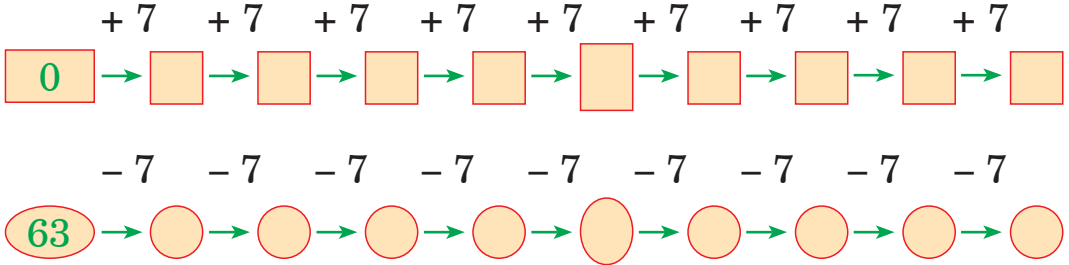
$8 \cdot$ $= 32$
 $8 \cdot$ $= 48$
 $: 8 = 1$
 $: 8 = 3$

241 Եթե Կարենի գրած թիվը մեծացնես 8 անգամ, կստանաս 24: Ո՞ր թիվն է գրել Կարենը:

242 Եթե Կարոյի գրած թիվը փոքրացնես 8 անգամ, կստանաս 6: Ո՞ր թիվն է գրել Կարոն:

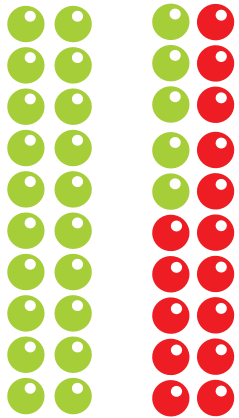
ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

243 Նախապես ասե՛ք վերջին թիվը և շարունակելով միմյանց՝ կատարե՛ք գործողությունները:

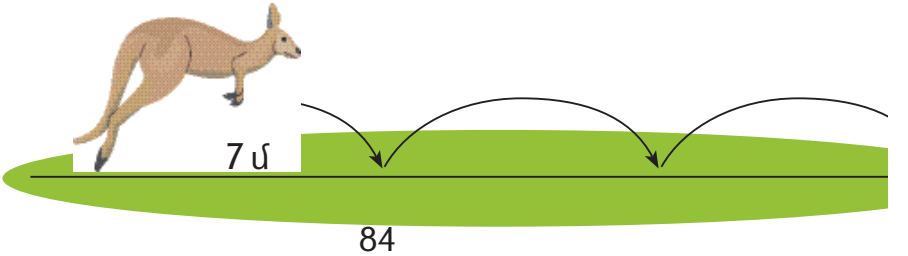
244 Ծառատունկի ժամանակ դպրոցականները տնկեցին 8 տանձենի և 3 անգամ շատ խնձորենի: Ընդամենը քանի՞ ծառ տնկեցին նրանք:

245 Աննան ունի 25 ուլունք: Երբ նա այդ ուլունքներից 5-ը տվեց Սոնային, նրանցից յուրաքանչյուրն ունեցավ 20 ուլունք: Քանի՞ ուլունք ունեւր Սոնան:

246 Եթե Աննան իր ուլունքներից 5 հատ տա Սոնային, ապա նրանք կունենան 20-ական ուլունք: Քանի՞ ուլունք ունի նրանցից յուրաքանչյուրը:

247 Քանի՞ ցատկ պետք է կատարի կենգուրուն 56 մ հեռավորություն անցնելու համար: Նրա մեկ ցատկի երկարությունը 7 մ է:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

248 Բացահայտե՛ք մարդու կարևոր հատկանիշերից մեկը, որը թարթված է գաղտնագրում: Խոսե՛ք դրա մասին:

Ինչպե՞ս ես գնահատում քո դասընկերների ընկերասիրությունը:

4 · 2		Ն	24 : 4		Ը	20 : 2		Ս
15 : 3		Կ	3 · 9		Ե	3 · 4		Ա
10 · 8		Ր						
6	8	5	27	80	12	10	27	80

249 Բացահայտե՛ք օրինաչափությունը և լրացրե՛ք վանդակները:

ԲԱՅԱՀԱՅՏՈՒՄ ԵՆՔ

8	9	14	8
6	7	12	6

5	7	21	0
8	5	0	4

12	14
11	13

6	4
14	1

13		2	9
4	9	15	

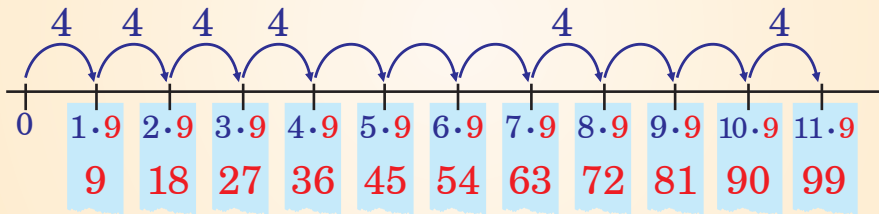
12		4	6
3	8	11	

Դուք նույնպես սրեղծե՛ք այս տիպի առաջադրանքներ և առաջադրե՛ք մյուս խմբերին:

Մի քիչ էլ խաղ

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

Սրանք 9-ի պատիկ թվեր են:
 9-ի պատիկ թվերը կստանանս,
 եթե հաշվես 9-ական:

9-ի պատիկ թվերը գրիր, ապա ստուգիր, թե քանի թիվ կարողացար գրել:

250 Օգտվելով Այգի ցուցադրած գծապատկերից՝ հաշվիր արտահայտության արժեքը:

$9 \cdot 9$ $1 \cdot 9$
 $3 \cdot 9$ $5 \cdot 9$

$4 \cdot 9$ $8 \cdot 9$
 $2 \cdot 9$ $6 \cdot 9$

$7 \cdot 9$ $9 \cdot 10$
 $9 \cdot 7$ $10 \cdot 9$

$63 : 9$ $9 : 1$
 $72 : 9$ $0 : 9$

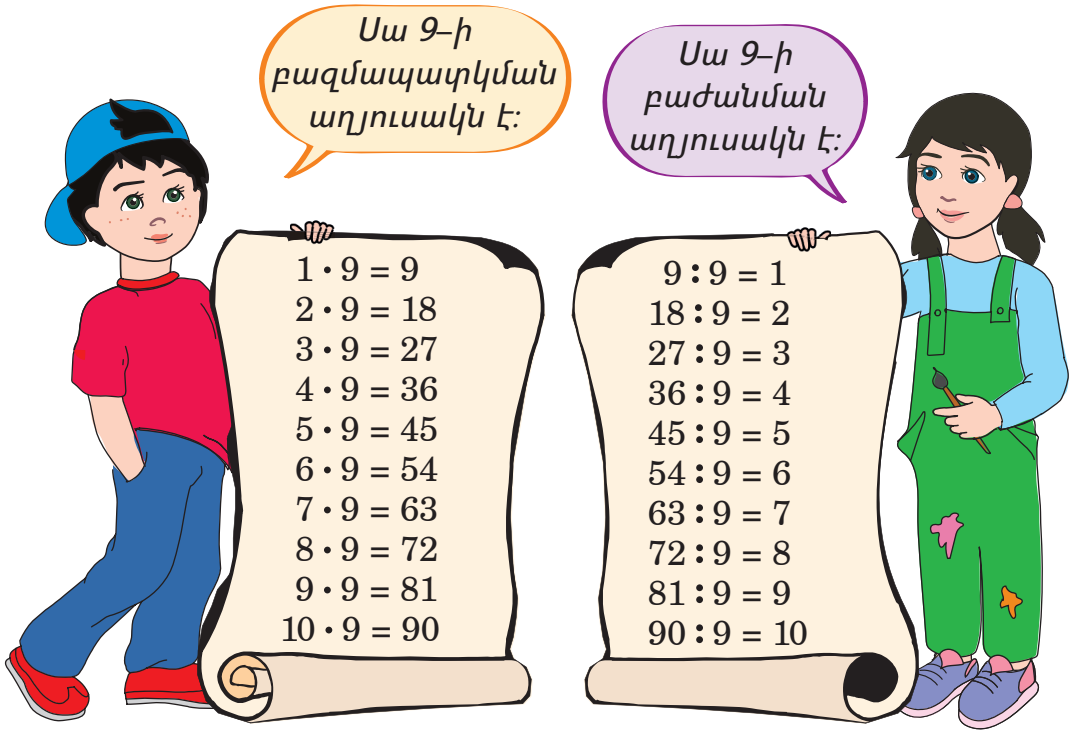
ԲԱՌԱՍՐԱՀ

251 Հարց ու պատասխան:

- Տնիր այնպիսի հարց, որ պարասխանի մեջ գործածվի **իննապատիկ** բառը:
- Տնիր այնպիսի հարց, որ պարասխանի մեջ գործածվի **բաժանարար** և **քառասունհինգ** բառերը:
- Տնիր հարց՝ օգրագործելով **իննապատիկ** բառը:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

252 Մի քանի անգամ կարդա՛ աղյուսակները և օգտվելով դրանցից՝ վերականգնի՛ր հավասարությունները:

$\square \cdot 9 = 18$

$\square \cdot 9 = 27$

$\square : 9 = 6$

$\square : 9 = 9$

$9 \cdot \square = 45$

$9 \cdot \square = 90$

$\square : 9 = 2$

$\square : 9 = 7$

$\square \cdot 9 = 36$

$\square \cdot 9 = 63$

$\square : 9 = 8$

$\square : 9 = 4$

$9 \cdot \square = 72$

$9 \cdot \square = 81$

$\square : 9 = 1$

$\square : 9 = 3$

253 Գոհարը մտապահել է 8-ից 9 անգամ մեծ թիվ: Ո՞ր թիվն է մտապահել Գոհարը:

254 Սուրենը մտապահել է 81-ից 9 անգամ փոքր թիվ: Ո՞ր թիվն է մտապահել Սուրենը:

ՄԱՐԶԱՄՐԱՀ

255 Հաշվի՛ր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{array}{l} 9 \cdot 8 \\ 7 \cdot 8 \\ 5 \cdot 8 \\ 3 \cdot 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 0 \cdot 8 \\ 6 \cdot 8 \\ 4 \cdot 8 \\ 2 \cdot 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 \cdot 2 \\ 8 \cdot 0 \\ 8 \cdot 6 \\ 8 \cdot 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 \cdot 3 \\ 8 \cdot 5 \\ 8 \cdot 7 \\ 8 \cdot 9 \end{array}$$

256 Հաշվի՛ր արտահայտության արժեքը:

$$\begin{array}{l} 72 : 8 \\ 56 : 8 \\ 40 : 8 \\ 24 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 64 : 8 \\ 48 : 8 \\ 32 : 8 \\ 16 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 16 : 2 \\ 32 : 4 \\ 48 : 6 \\ 64 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 24 : 3 \\ 40 : 5 \\ 56 : 7 \\ 72 : 9 \end{array}$$

257 Սարդն ունի 8 ոտք: Քանի՞ ոտք ունի 3 սարդը:

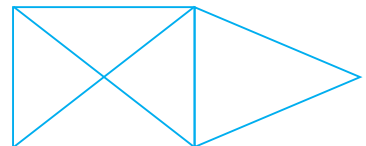

Խնդիրը լուծի՛ր փարբեր եղանակներով՝ նախ գումարումով, ապա նաև բազմապատկումով:

258 48 կգ խնձորը հավասարապես լցրեցին 8 արկղի մեջ: Յուրաքանչյուր արկղում քանի՞ կիլոգրամ խնձոր լցրեցին:

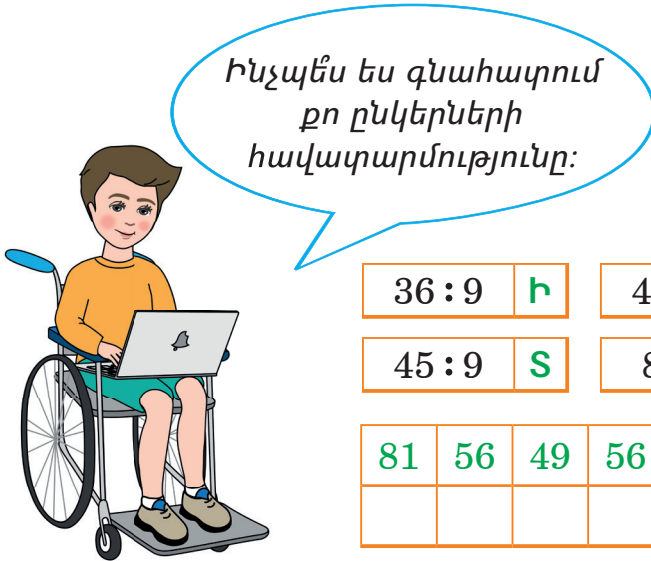
259 Առավոտյան ժամը 10–ին սկսեց անձրև տեղալ և դադարեց միայն երեկոյան ժամը 6–ին: Քանի՞ ժամ անձրևեց:

260 Գծի՛ր պատկերը՝ մատիտը թղթից չկտրելով և յուրաքանչյուր գիծ գծելով մեկ անգամ:

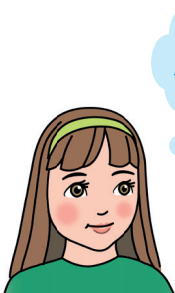
ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

261 Բացահայտե՛ք մարդու կարևոր հատկանիշերից մեկը, որը թաքնված է գաղտնագրում: Խոսե՛ք դրա մասին:

			63 : 7			Մ		
36 : 9		Ի	42 : 7		Ր	9 · 9		Հ
45 : 9		Տ	8 · 7		Ա	7 · 7		Վ
81	56	49	56	5	56	6	4	9

262 Խաղ: Որ խումբը ավելի շատ խնդիր կկազմի: Բացահայտե՛ք, թե ինչպես են Անին ու Աննան կռահել խնդրի պատասխանը: Կազմե՛ք նման խնդիրներ և առաջադրե՛ք մյուս խմբերին:

40

Մտապահիր որևէ թիվ: Այն մեծացրո՛ւ 15-ով: Ստացված արդյունքը մեծացրո՛ւ 25-ով: Պատասխանից հանիր քո մտապահած թիվը: Ի՞նչ թիվ ստացար:

Մտապահիր որևէ միանիշ թիվ: Այն մեծացրո՛ւ 2 անգամ: Ստացված թիվը մեծացրո՛ւ 3 անգամ: Պատասխանը բաժանիր քո մտապահած թվին: Ի՞նչ թիվ ստացար:

6

263 Խաղ-մրցույթ: Ո՞վ ավելի շատ կգրի:

- 5-ի պատիկ թիվ
- 5-ի պատիկ զույգ թիվ
- 5-ի պատիկ կենսր թիվ
- 3-ի պատիկ թիվ
- 3-ի պատիկ զույգ թիվ
- 3-ի պատիկ կենսր թիվ

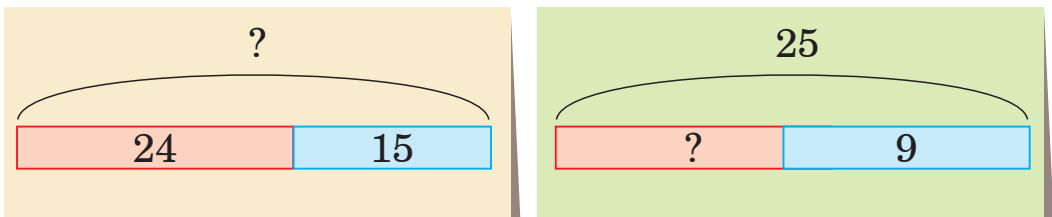
264 Հաշվի՛ր:

28 : 7	56 : 7	72 : 9	35 : 7
28 : 4	56 : 8	72 : 8	35 : 5
42 : 7	63 : 7	21 : 3	14 : 1
42 : 6	63 : 9	21 : 7	0 : 7

Մի քիչ էլ խաղ

265 Կազմի՛ր խնդիրներ՝ ըստ գծապատկերի:

266 Կարո՞ն մտապահել է 8 թիվը, որը 6 անգամ փոքր է Մերիի մտապահած թվից: Ո՞րն է Մերիի մտապահած թիվը:

267 Սարգսի մտապահած թիվը 23-ով փոքր է ամենամեծ երկնիշ թվից: Ո՞ր թիվն է մտապահել Սարգիսը:

268 Գագիկը մտապահել է 8-ից 5 անգամ մեծ թիվ: Ո՞ր թիվն է մտապահել Գագիկը:

- 269** Սուրիկը մտապահել է 45-ից 5 անգամ փոքր թիվ: Ո՞ր թիվն է մտապահել Սուրիկը:
- 270** Գուրգենը մտապահել է 8 թիվը, որը 7 անգամ փոքր է Գագիկի մտապահած թվից: Ո՞ր թիվն է մտապահել Գագիկը:
- 271** Սուրիկը մտապահել է 72 թիվը, որը 8 անգամ մեծ է Աննայի մտապահած թվից: Ո՞ր թիվն է մտապահել Աննան:
- 272** Արան 7 տարեկան է: Հայրիկը 5 անգամ մեծ է Արայից: Մայրիկը 3 տարով փոքր է հայրիկից: Քանի՞ տարեկան է մայրիկը:
- 273** Մի ամանում կա 12 լ հյուր, իսկ մյուսում՝ 15 լ: Քանի՞ 3 լ տարողությամբ բանկա է պետք այդ հյուրը տեղավորելու համար:
- 274** Մեկ բաժին գաթա պատրաստելու համար անհրաժեշտ է 3 ձու: Աննան գնել է 2 տուփ ձու, յուրաքանչյուրում՝ 6 հատ: Քանի՞ բաժին գաթայի կբավարարի այն:
- 275** Աննան որոշել է պատրաստել 4 բաժին գաթա: Սակայն նա ունի միայն 3 ձու, որը բավարար է մեկ բաժին գաթայի համար: Եվս քանի՞ ձու է պետք Աննային:
- 276** Տիգրանը որոշել է օրական կարդալ 8 էջ: 80 էջանոց գրքից քանի՞ էջ կմնա նրան կարդալու մեկ շաբաթ հետո:
- 277** Ձմերուկ և սեխ վաճառողները որոշեցին փոխանակել իրենց ապրանքները: Ըստ նրանց պայմանի՝ 1 կգ սեխի կարելի է փոխանակել 2 կգ ձմերուկի հետ: Լրացրո՛ւ աղյուսակը՝ ըստ նրանց պայմանի:

Սեխ	1 կգ	2 կգ	3 կգ	4 կգ
Ձմերուկ	2 կգ			

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

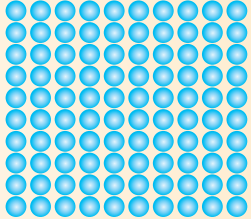
միավոր տասնյակ հարյուրյակ եռանիշ

Սա 1 միավոր է:

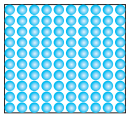

Սա 1 տասնյակ է:
Այն 10 միավոր է:
10 մ. = 1 տ.

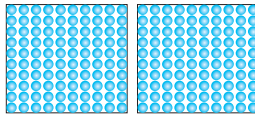

Սա 10 տասնյակ է:
Այն 100 միավոր է:
100 մ. = 10 տ.

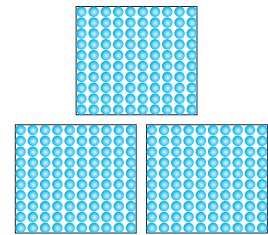
278 Կարդա՛ թվերը և ասա՛, թե քանի հարյուրյակ է պարունակում դրանցից յուրաքանչյուրը:

հարյուր

երկու հարյուր

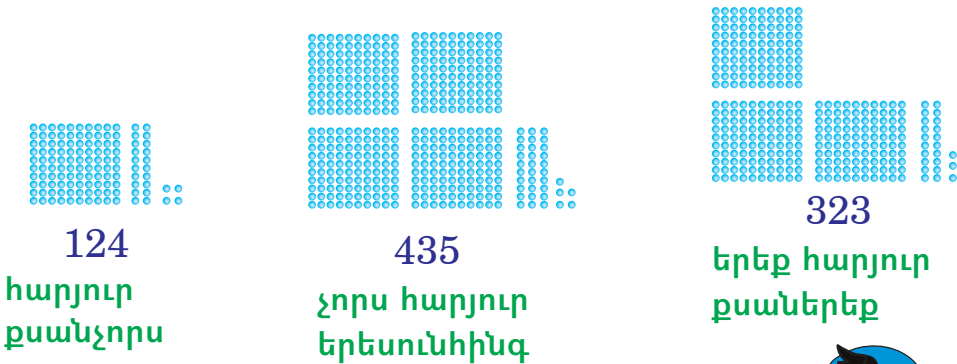

երեք հարյուր

279 Կարդա՛ հարյուրյակների անվանումները և փորձի՛ր հիշել դրանք:

100 հարյուր	600 վեց հարյուր
200 երկու հարյուր	700 յոթ հարյուր
300 երեք հարյուր	800 ութ հարյուր
400 չորս հարյուր	900 ինը հարյուր
500 հինգ հարյուր	1000 հազար

280 Կարդա՛ թվերը և ասա՛, թե քանի հարյուրյակ է պարունակում դրանցից յուրաքանչյուրը:

1000
10 հատ հարյուրյակը մեկ հազար է:
Գրվում է այսպես՝ 1000:

ԲԱՌԱՏՐԱՀ

281 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտագործելով **եռանիշ, միավոր, տասնյակ, հարյուրյակ** բառերը:

- 6 տասնյակը 60 ... է:
- 35 ... 3 տասնյակ է և 5 միավոր:
- 426 ... 4 հարյուրյակ է, ... տասնյակ և 5 միավոր:
- Երեք թվանշանով գրվող թվերը կոչվում են ... թվեր:
- 7 ..., 6 տասնյակը և ... միավորը միասին կարդացվում է 764:

282 Հարց ու պատասխան:

- Տո՛ւր այնպիսի հարց, որի մեջ գործածես **հարյուրյակ** բառը:
- Տո՛ւր այնպիսի հարց, որ պատասխանի մեջ անպայման գործածվի **հարյուրյակ** բառը:

283 Կարդա թվերը և գրի՛ր բառերով: **385, 446, 508, 600**

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

284 Հարյուրյակները ներկայացրո՛ւ միավորների տեսքով:

2 h.
3 h.

4 h.
5 h.

6 h.
7 h.

Օրինակ՝
8 h. = 800

285 Ներկայացրո՛ւ հարյուրյակների տեսքով:

900
700

500
400

300
200

Օրինակ՝
800 = 8 h.

286 Ասա՛ այն թիվը, որը.

- 6 հարյուրյակ է, 3 տասնյակ և 5 միավոր,
- 4 հարյուրյակ է և 7 տասնյակ,
- 5 հարյուրյակ է և 7 միավոր,
- 5 տասնյակ է և 7 միավոր,
- 324 միավոր է:

287 Թիվը գրի՛ր թվանշաններով և կարդա՛ այն:

7 h. 2 տ. 4 մ.
5 h. 0 տ. 5 մ.
8 h. 4 տ.

3 h. 6 տ. 5 մ.
4 h. 8 մ.
5 h. 5 տ.

Օրինակ՝
7 h. 5 տ. 2 մ. = 752
7 h. 2 մ. = 702
7 h. 5 տ. = 750

288 Ներկայացրո՛ւ եռանիշ թվի տեսքով:

5 h. + 9 տ.
6 h. + 8 մ.
6 h.

7 h. + 6 տ. + 5 մ.
4 h. + 6 տ. + 3 մ.
4 h. + 6 տ. + 5 մ.

Օրինակ՝
4 h. + 6 մ. = 406
4 h. + 6 տ. = 460

ՄԱՐԶԱՍՐԱՀ

289 Շարունակելով միմյանց՝ լրացրե՛ք աղյուսակը:

Թիվը	Հարյուրյակ	Տասնյակ	Միավոր
3			
43			
143			
200			
	4	2	1
			8
	3	0	6

290 Շարունակելով միմյանց՝ լրացրե՛ք աղյուսակը՝ նախապես գնահատելով նախորդ պատասխանը:

Նախորդը	824			200	99	240			
Թիվը	825	321	700						
Հաջորդը	826						300	501	450

291 Լրացրո՛ւ աղյուսակը:

Նախորդ կլոր հարյուրյակը	300			200		
Թիվը	321	537	460	257	942	442
Հաջորդ կլոր հարյուրյակը	400					

Կապույտով գրված թվերը գրի՛ր տրված հերթականությամբ:

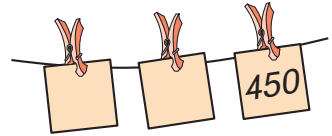
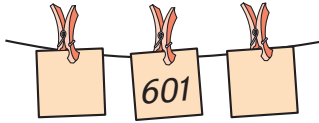
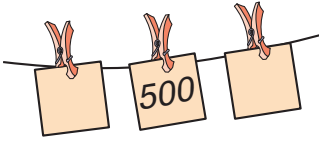
292 Թվերն անվանիր հաշվելու հերթականությամբ:

98–ից 104

498–ից 503

368–ից 375

293 Արտագրիր՝ լրացնելով բաց թողած թվերը:

294 Համեմատիր:

20 ○ 32
45 ○ 35

77 ○ 78
90 ○ 66

33 ○ 53
57 ○ 57

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

295 Անվանեք դրամները և ասե՛ք, թե քանի հարյուր դրամ կա յուրաքանչյուր խմբում:

100

200

500

1000
դրամ

300

400

600

700

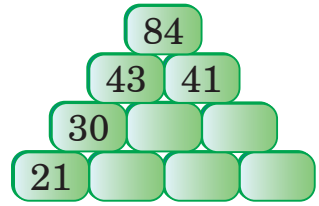
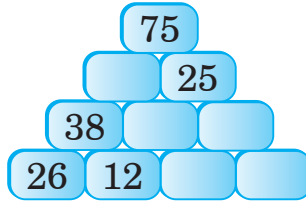
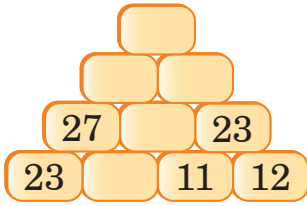

800

900

296 Լրացրե՛ք վանդակները

- Ի՞նչ հուշումներ եք տեսնում:
- Ի՞նչ գիտելիք եք կիրառելու:

297 Փորձե՛ք բացահայտել օրինաչափությունը և լրացնել վանդակները:

5	40	8
9	27	3
6		9

17	40	23
16	40	24
	9	9

9	8	72
6	7	42
6		54

- Ի՞նչ հուշումներ եք տեսնում:
- Ի՞նչ գիտելիք եք կիրառելու:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Յուրաքանչյուր կետ հիմնավորի՛ր 2-ական օրինակով:

Ես արդեն կարող եմ.

- Ասել, թե որոնք են եռանիշ թվերը:
- Եռանիշ թվերը կարդալ հաշվելու հերթականությամբ:
- Ասել բոլոր հայկական մեծադարձները:
- Ասել, թե քանի հարյուրյակ, տասնյակ ու միավոր է տվյալ եռանիշ թիվը:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐԱՀ

միավոր
տասնավոր
հարյուրավոր
կարգ

235

235

հարյուրավոր
տասնավոր
միավոր

Եռանիշ թվի հարյուրավորը
ցույց է տալիս այդ թվի հարյուրյակների քանակը:

298 Կարդա՛ թիվը և ասա՛, թե որ թվանշանն է հարյուրավորը, որը՝ տասնավորը, որը՝ միավորը:

254

299 Կարդա՛ թիվը և ասա՛, թե քանի հարյուրյակ, տասնյակ և միավոր է պարունակում այն:

380

316

600

444

300 Գրի՛ր 5 եռանիշ թիվ, որոնց տասնավորը 8 է:

301 Գրի՛ր 5 եռանիշ թիվ, որոնց հարյուրավորը 8 է:

302 Գրի՛ր այն եռանիշ թվերը, որոնք գրվում են միևնույն թվանշանով:

303 Լրացրո՛ւ աղյուսակը:

	Կարգ			Թիվը
	Հարյուրավոր	Տասնավոր	Միավոր	
1	4	3		
3	2	0		
6	0	5		
			300	

ԲԱՌԱՍՐԱՀ

304 Լրացրո՛ւ նախադասությունները՝ օգտագործելով **միավոր, տասնավոր, հարյուրավոր, թվանշան** բառերը:

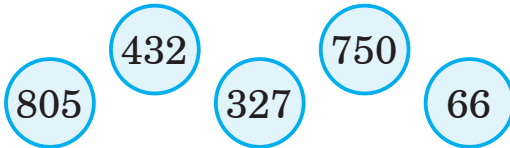
- **Հարյուրավորը, տասնավորն ու միավորը** թվի ... են:
- Թվի գրության ... ցույց է տալիս **հարյուրյակների** քանակը:
- Թվի գրության ... ցույց է տալիս **տասնյակների** քանակը:
.....

305 Հարց ու պատասխան:

- *Տո՛ւր այնպիսի հարց, որի մեջ գործածես միավոր բառը:*
- *Տո՛ւր այնպիսի հարց, որ պատասխանի մեջ անպայման գործածվի հարյուրավոր բառը:*
.....

ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

306 Հետևելով Անիի օրինակին՝ թվերը ներկայացրո՛ւ կարգային գումարելիների գումարի տեսքով:

Օրինակ՝

$$208 = 2 \text{ հ.} + 8 \text{ մ.}$$

$$720 = 7 \text{ հ.} + 2 \text{ տ.}$$

$$726 = 7 \text{ հ.} + 2 \text{ տ.} + 6 \text{ մ.}$$

307 Հետևելով Սոնայի օրինակին՝ թվերը ներկայացրո՛ւ կարգային գումարելիների գումարի տեսքով:

Օրինակ՝

$$208 = 200 + 8$$

$$720 = 700 + 20$$

$$726 = 700 + 20 + 6$$

308 Կարդա՛ թվերը:

7

27

427

320

7 h. + 2 տ. + 8 մ.

8 h. + 4 մ.

4 տ. + 6 մ.

4 h. + 3 տ.

600 + 50 + 8

30 + 3

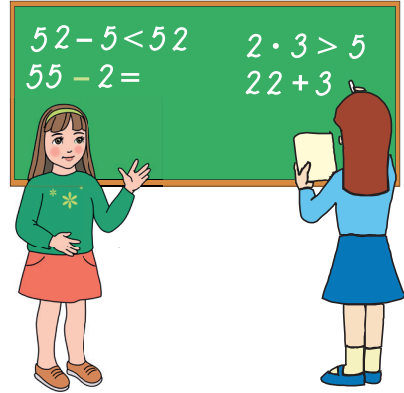
400 + 7

700 + 80

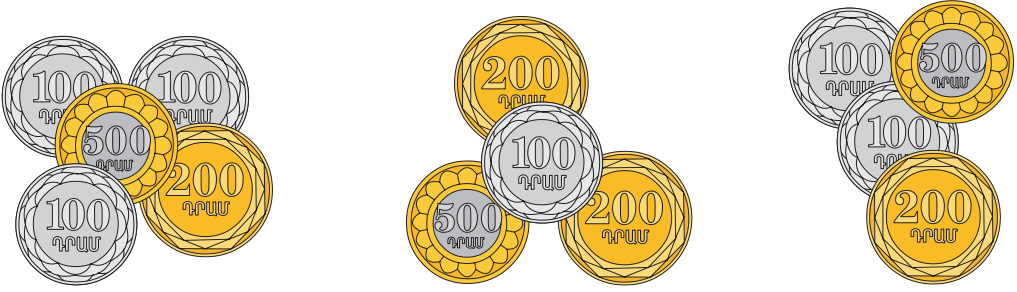
ՄԱՐԶԱՍՐԱԿ

309 **Մրցույթ:** Զույգով փոխարինե՛ք **3** թույն Աննային ու Սոնային:

Օգտագործելով միայն **2, 3, 5** թվանշանները և **+, -, :, ·, =, >, <** նշանները՝ ո՛վ ավելի շատ հավասարություն և անհավասարություն կկազմի:

310 Կազմի՛ր արտահայտություն և հաշվի՛ր, թե որքան դրամ կա յուրաքանչյուր խմբում:

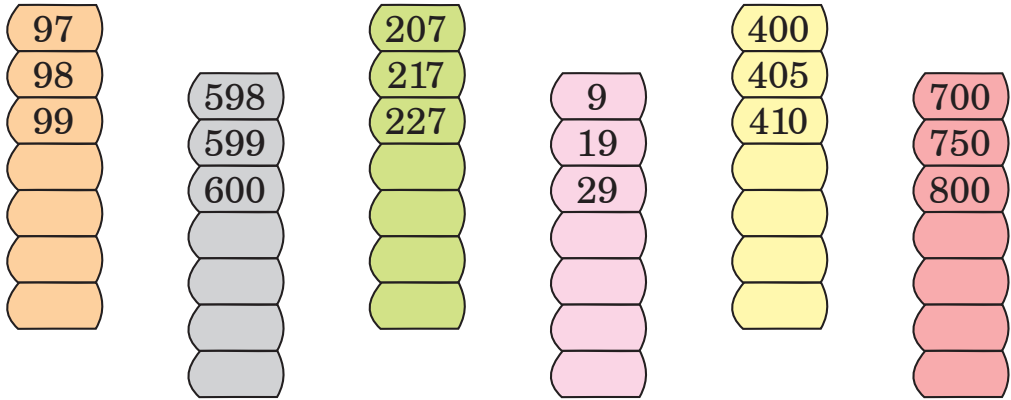

311 Արջն ու իր քոթոթը որոշել են 48 ձուկ որսալ: Մինչև կեսօր քոթոթը բռնել է 8 ձուկ, իսկ արջը՝ 3 անգամ շատ: Որքան՞ ձուկ նրանք դեռ պետք է որսան:

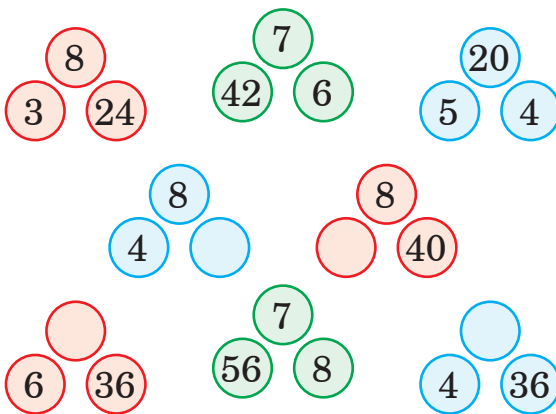

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

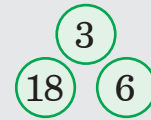
312 Բացահայտե՛ք օրինաչափությունը և շարունակե՛ք:

313 Կազմե՛ք 4-ական հավասարություն յուրաքանչյուր եռյակի համար:

Օրինակ՝

$$3 \cdot 6 = 18 \quad 18 : 3 = 6$$

$$6 \cdot 3 = 18 \quad 18 : 6 = 3$$

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Յուրաքանչյուր կետ հիմնավորի՛ր 2-ական օրինակով:

Ես արդեն կարող եմ.

- Ասել, թե որն է եռանիշ թվի հարյուրավորը, քասնավորն ու միավորը:
- Եռանիշ թիվը ներկայացնել կարգային գումարելիների գումարի տեսքով:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՐԱՀ

$237 < 240$

..., 235, 236, **237**, 238, 239, **240**, 241, 242, ...

Երկու թվերից փոքր է այն, որը հաշվելիս շուտ է հանդիպում:

314 Համեմատիր: $<, =, >$

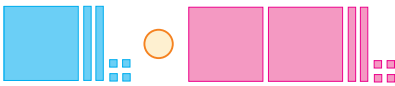
800 ○ 900
500 ○ 400
500 ○ 500

800 ○ 865
358 ○ 400
548 ○ 600

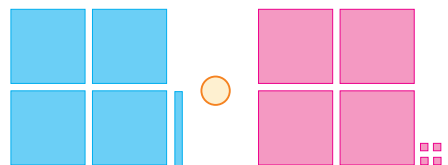
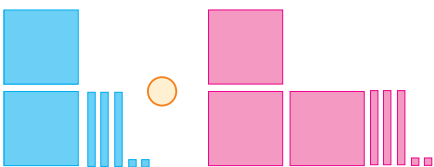
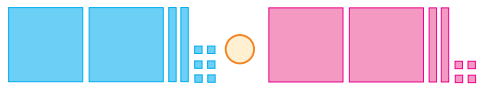
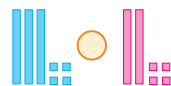
246 ○ 248
348 ○ 346
462 ○ 466

470 ○ 490
290 ○ 270
660 ○ 620

315 Հետևելով օրինակին՝ ըստ նկարների կազմեք անհավասարություն:

$124 < 224$

ԲԱՌԱՍՐԱԿ

316 Ամբողջացրո՛ւ պնդումները և դրանք հիմնավորի՛ր երկուական օրինակներով:

- Երկու թվերից մեծ է այն, որը հաշվելիս ... է հանդիպում:
- Եռանիշ թվերից փոքր է այն, որում հարյուրյակներն ... են:
- Եռանիշ թվերից ... է այն, որում հարյուրյակներն շատ են:

ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՐԱԿ

317 Համեմատի՛ր՝ հետևելով օրինակին:

Ներկայացրո՛ւ գծապատկերի տեսքով:

$$224 \bigcirc 126$$

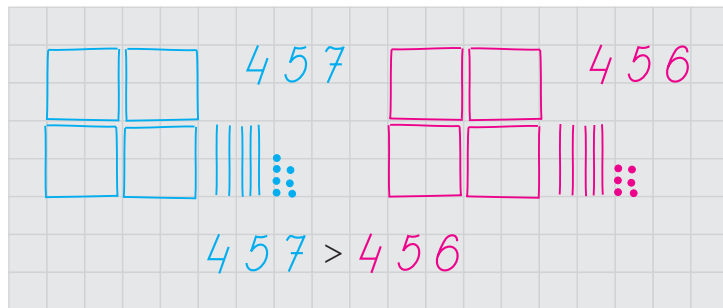
$$360 \bigcirc 364$$

$$208 \bigcirc 208$$

$$365 \bigcirc 360$$

$$136 \bigcirc 137$$

$$243 \bigcirc 240$$

ՄԱՐԶԱՍՐԱԿ

318 Շարունակելով մեկը մյուսին՝ ասե՛ք 5-ական թիվ, որոնք տրված թվերի միջև են:

73 և 83
130 և 230
810 և 820

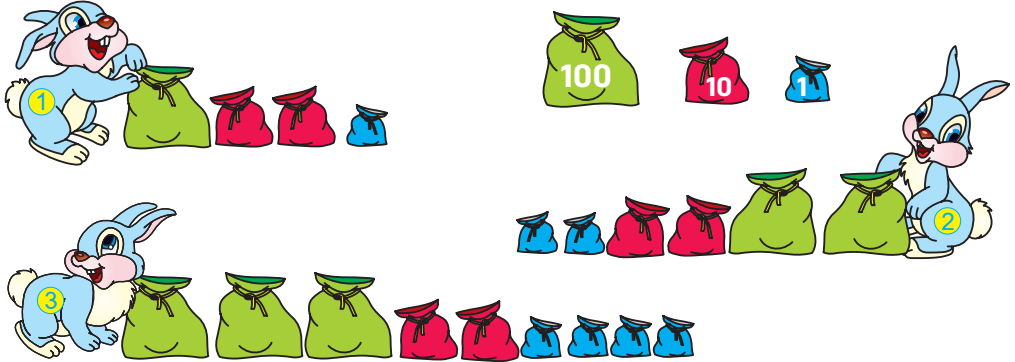
65 և 72
340 և 380
450 և 820

Օրինակ՝

720 և 730

721, 722, 723, 725, 728

319 Ըստ պարկերի վրա գրված տվյալների, պարզիր թե որքան ընկույզ ունի նապաստակներից յուրաքանչյուրը:

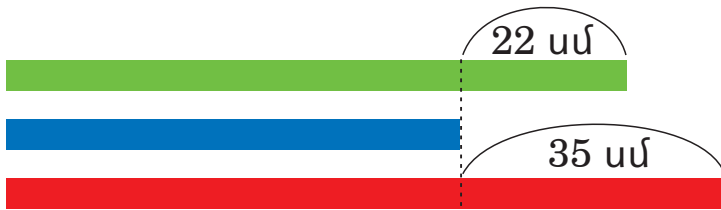

320 Աստղանիշերը փոխարինիր համապատասխան թվանշաններով:

.	5	4		3	6	7	*
+	3	7		2	*	-	2
	*	*		*	4		2
							6

	4	5		*	1		
+	*	8		-	2	7	
	7	*			5	*	

321 Ըստ նկարի տվյալների՝ հաշվիր կապույտ ու կարմիր ժապավենների երկարությունները՝ իմանալով, որ կանաչ ժապավենը 70 սմ է:

322 Ըստ նկարի տվյալների՝ հաշվիր, թե քանի ոտք ունի 6 մեղու:

*Իսկ դու գիտես, որ մայիսի 20-ը
Մեղուների միջազգային օրն է:*

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՐԱՀ

323 Բացահայտե՛ք մարդու կարևոր հատկանիշերից մեկը, որը թաքնված է գաղտնագրում: Խոսե՛ք դրա մասին:

*Քո հասակակիցների
հր արարքներն ես դու
համարում հոգալար:*

			6 · 7	Ն	
9 · 9	Հ	6 · 6	Ո	56 : 7	Տ
15 : 3	Ա	9 · 6	Գ	8 · 8	Ր
50 : 5	ՈՒ	9 · 8	Թ	3 · 7	Յ

81	36	54	5	8	5	64	10	72	21	10	42

Մի քիչ էլ խաղ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄՐԱՀ

Պատրաստի՛ր փոքրիկ խոսք եռանիշ թվերի մասին.

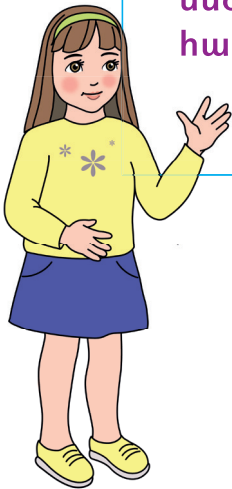
- Այն մի դեպքում պետք է ուղղես ընկերներիդ՝ նրանց սովորեցնելու նպատակով:
- Մյուս դեպքում ուսուցչին՝ ցույց փալով քո իմացածը:

324 Տես, թե ինչպես են Աննան, Այգն ու Անին արագ համեմատում եռանիշ թվերը: Կարդա և մեկնաբանիր այն:

*Նախ
համեմատում ենք
հարյուրավորները:*

Եռանիշ թվերից
մեծ է այն թիվը, որի
հարյուրավորը մեծ է:

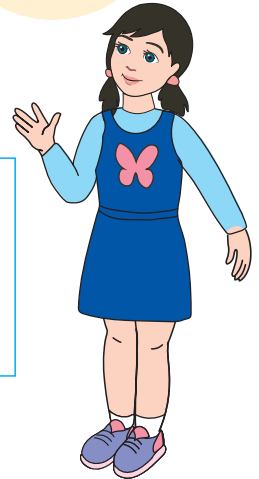
$$649 > 587$$

*Եթե հարյուրավորները
հավասար են,
համեմատում ենք
դասնավորները:*

Մեծ է այն թիվը, որի
տասնավորը մեծ է:

$$582 > 549$$

*Եթե դասնավորները
նույնպես հավասար են,
ապա համեմատում ենք
միավորները:*

Մեծ է այն թիվը,
որի միավորը մեծ է:

$$587 > 583$$

$$465 \bigcirc 340$$

$$336 \bigcirc 357$$

$$243 \bigcirc 248$$

$$524 \bigcirc 166$$

$$370 \bigcirc 334$$

$$273 \bigcirc 278$$

325 Համեմատիր:

$347 \bigcirc 246$

$557 \bigcirc 562$

$462 \bigcirc 468$

$765 \bigcirc 765$

$578 \bigcirc 299$

$786 \bigcirc 792$

$962 \bigcirc 961$

$425 \bigcirc 425$

$353 \bigcirc 646$

$257 \bigcirc 267$

$542 \bigcirc 541$

$325 \bigcirc 325$

326 Աստղանիշերը փոխարինիր համապատասխան թվանշաներով:

3	4	*	>	3	4	8
7	*	8	<	7	2	6
5	3	2	>	5	3	*

*	5	7	>	8	8	8
3	8	8	<	3	*	7
*	3	5	>	8	3	5

*	2	6	=	8	2	*
1	2	1	>	1	2	*
7	*	8	<	7	1	8

327 Ամբողջացրո՛ւ պնդումները և դրանք հիմնավորիր երկուական օրինակներով:

- *Եռանիշ թվերից ... այն, որի հարյուրավորը մեծ է:*
- *Նույն հարյուրավոր և տարբեր տասնավորներ ունեցող եռանիշ թվերից փոքր է այն, որի տասնավորը ...:*
- *Եթե եռանիշ թվերը ունեն նույն հարյուրավորները և նույն տասնավորները, ապա նրանցից ...:*

328 Վերականգնիր հավասարությունը:

$2 \text{ մ } 6 \text{ դմ} = \square \text{ դմ}$

$4 \text{ դմ } 8 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$

$6 \text{ սմ } 7 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$

$3 \text{ մ } 5 \text{ դմ} = \square \text{ դմ}$

$8 \text{ դմ } 4 \text{ սմ} = \square \text{ սմ}$

$3 \text{ սմ } 4 \text{ մմ} = \square \text{ մմ}$

329 Աստղանիշերը փոխարինիր համապատասխան թվանշաններով:

.	*	6		6	6		7	3	
	+	4	*		+	*	*	-	*
		8	5			8	2		*
									4

		5	6			2	*
	+	*	*		-	*	7
		7	3				5

330 Աստղանիշերը փոխարինիր այնպիսի թվանշաններով, որ ստանաս հավասարություններ:

$$\begin{aligned} 5* + 2 &= *1 \\ 7* + 5 &= *7 \\ 6* + 7 &= *0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 8* - 2 &= *9 \\ 4* - 5 &= *2 \\ 5* - 2 &= *0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 48 + * &= *5 \\ 65 - * &= *9 \\ 72 - * &= *0 \end{aligned}$$

331 Աստղանիշերը փոխարինիր այնպիսի թվանշաններով, որ ստանաս հավասարություններ:

$$\begin{aligned} 3* + 3* &= 78 \\ 3* + 3* &= 60 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2* + 3* &= 68 \\ 2* + 3* &= 50 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} *5 + *3 &= 28 \\ 2* + *3 &= 50 \end{aligned}$$

332 Շարունակելով մինյանց՝ կարդացե՛ք աղյուսակը՝ ասելով նաև բաց թողած թվերը:

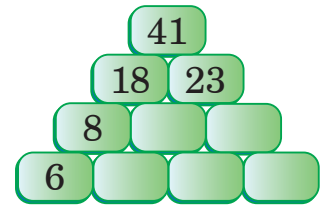
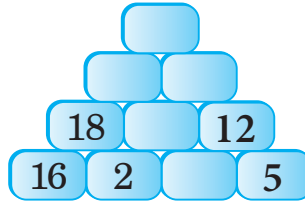
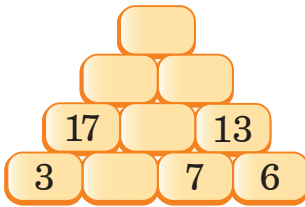
.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0		4				12			18	
4	0		8				24				40
8			16					56			80

333 Լրացրե՛ք աղյուսակները:

+	32	24	45	51
24				
32	64			
43				

-	62	47	25	55
72				
83				
78				

334 Լրացրե՛ք վանդակները:

- Ի՞նչ հորիզոններ եք տեսնում:
- Ի՞նչ գիպտելիք եք կիրառելու:

335 Պատասխանի՛ր հարցերին:

- Որո՞նք են ամառվա ամիսները:
- Քանի՞ օր ունի ամառը:
- Որո՞նք են աշնան ամիսները:
- Քանի՞ օր ունի աշունը:

336 Պատասխանի՛ր հարցերին:

- Ո՞րն է ամռան առաջին օրը:
- Ո՞րն է աշնան վերջին օրը:
- Ո՞րն է ապրիլի 30-ի հաջորդ օրը:
- Ո՞րն է նոյեմբերի 1-ի նախորդ օրը:

Հունվար
 Փետրվար
 Մարտ
 Ապրիլ
 Մայիս
 Հունիս
 Հուլիս
 Օգոստոս
 Սեպտեմբեր
 Հոկտեմբեր
 Նոյեմբեր
 Դեկտեմբեր

337 Ավտոբուսում կար 26 ուղևոր: Կանգառում 8 ուղևոր իջավ, սակայն ավտոբուս նստեց ևս 6 ուղևոր: Քանի՞ ուղևոր եղավ ավտոբուսում:

•••••

Քանի՞ եղանակով կարող ես լուծել այս խնդիրը:

338 Պապիկը 63 տարեկան է, իսկ թոռնիկը՝ 9 տարեկան:

- Քանի՞ տարով է պապիկը մեծ թոռնիկից:
- Պապիկի տարիքը թոռնիկի տարիքի քանիսապատիկն է:
- Քանի՞ անգամ է պապիկը մեծ թոռնիկից:
- Քանի՞ անգամ է թոռնիկը փոքր պապիկից:

339 Երեխաների շարքում Աննան 8-րդ տեղում էր կանգնած: Հայկը նկատեց, որ եթե վերջից ենք հաշվում, Աննան կրկին 8-րդ տեղում է: Քանի՞ երեխա կա շարքում:

•••••

340 Կարենն ունի Արամի փուչիկների կեսից 1-ով ավելի փուչիկ: Հաշվիր, թե քանի՞ փուչիկ ունի Արամը, իմանալով, որ Կարենն ունի 8 փուչիկ:

•••••

341 Արտակը Հայկին տվեց իր կոնֆետների կեսը և էլի 2 կոնֆետ: Դրանից հետո Արտակի մոտ կոնֆետ չմնաց: Քանի՞ կոնֆետ ուներ Արտակը:

•••••

342 Անահիտը Հայկին տվեց իր բլիթների կեսը և էլի 4 կոնֆետ: Դրանից հետո Անահիտի մոտ բլիթ չմնաց: Քանի՞ բլիթ ուներ Անահիտը:

•••••

343 Երկու տակառում միասին կա 24 կգ մեղր: Տակառներից մեկի մեղրի զանգվածը կլոր թիվ է: Քանի՞ կիլոգրամ մեղր կարող է լինել տակառներից յուրաքանչյուրում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԿՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ԿԱՐԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՄՈՎ.....	4
ԵՐԿՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՀԱՆՈՒՄ ԿԱՐԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՄՈՎ.....	8
ԵՐԿՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՍՅՈՒՆԱԿՈՎ	12
ԵՐԿՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՀԱՆՈՒՄ ՍՅՈՒՆԱԿՈՎ	16
ԱՄՓՈՓՈՒՄ.....	18
ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ.....	20
ԱՐՏԱԴՐՅԱԼ.....	24
ԲԱԺԱՆՈՒՄ.....	28
ՔԱՆՈՐԴ.....	32
-ԱՆԳԱՄ ՄԵԾ, -ԱՆԳԱՄ ՓՈՔՐ	36
ԲԱԺԱՆԱՐԱՐ, ՊԱՏԻԿ.....	40
10-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 10-ի.....	44
2-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 2-ի	48
ԶՈՒՅԳ ԵՎ ԿԵՆՏ ԹՎԵՐ	52
ԱՄՓՈՓՈՒՄ.....	56
3-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 3-ի.....	58
4-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 4-ի.....	62
5-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 5-ի.....	66
1-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 1-ի.....	70
6-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 6-ի.....	74
7-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 7-ի.....	78
8-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 8-ի.....	82
9-ի ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ: ԲԱԺԱՆՈՒՄ 9-ի.....	86
ԱՄՓՈՓՈՒՄ.....	90
ԵՌԱՆԻՇ ԹՎԵՐ: ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ, ՏԱՄՆՅԱԿ, ՄԻԱԿՈՐ	92
ՄԻԱԿՈՐ, ՏԱՄՆԱԿՈՐ, ՀԱՐՅՈՒՐԱԿՈՐ.....	96
ԵՌԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏՈՒՄԸ	102
ԵՌԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏՄԱՆ ՔԱՅԼԱՇԱՐԸ.....	106
ԱՄՓՈՓՈՒՄ.....	108

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

2

Հանրակրթական հիմնական դպրոցի
2-րդ դասարանի դասագիրք

ՄԱՍ 2

Հրատարակչության տնօրեն՝	Էմին Մկրտչյան
Տեխնիկական խմբագիր՝	Նվարդ Փարսադանյան
Համակարգչային ձևավորումը՝	Գոհար Գրիգորյանի
Շապիկի ձևավորումը՝	Մարիամ Կանայանի
Խմբագիր և սրբագրիչ՝	Նվարդ Փարսադանյան
Սրբագրիչ՝	Նարինե Ղուկասյան

Օգտագործված նկարներ՝ freepik.com կայք, «Զանգակ» հրատարակչության արխիվ

Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Չափսը՝ 70x100 1/16
Թուղթը՝ օֆսեթ: Ծավալը՝ 7 տպ. մամուլ

ԶԱՆԳԱԿ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ, 0051, Երևան, Կոմիտասի պող. 49/2, հեռ.՝ (+37410) 23 25 28
Էլ. փոստ՝ info@zangak.am, էլ. կայքեր՝ www.zangak.am, www.book.am
Ֆեյսբուքյան կայքէջ՝ www.facebook.com/zangak